

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΡ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμὰς 75. Ἐξάμηνος δραχ. 40. Τρίμηνος δραχ. 22.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ἄλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἐξάμηνιοι καὶ Τρίμηνιοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ-ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 33ος

Ἐν Ἀθήναις, 31 Ἰουλίου 1926

Ἔτος 48ον.—Ἀριθ. 35

ΤΟ ΣΙΔΕΡΕΝΙΟ ΧΕΡΙ (Μυθιστόρημα ὑπὸ JULES CHANCEL)

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

Ὁ Φραγκίσκος εἶδε ὅτι δεξιὰ κι' ἀριστερὰ ἀπ' τὴ μὴς Μαργκαρέτ, κάθισαν ὁ Γερμανὸς φὸν Γκλέκλεν κι' ὁ Ρῶσος Λετίσκοφ, ποὺ φαίνεται ὅτι, μετὰ τὸν ἀρχηγό, ἦταν τὰ σημαντικότερα πρόσωπα τῆς Ἐταιρίας.

Ἡ μὴς Μαργκαρέτ πῆρε τὸ λόγο κι' εἶπε γαλλικὰ:

— Κύριοι, ὁ καιρὸς μας εἶναι λίγος, οἱ ἀσכולές μας πολλὲς καὶ μεγάλες. Ὡστόσο θεωρήσα ἀναγκαῖο νὰ σὰς καλέσω στὴ μύηση δυὸ νεοφωτιστῶν ἐνὸς δόκιμου κι' ἐνὸς μαθητευομένου. Φωνάξτε τὸ δόκιμο Φνό.

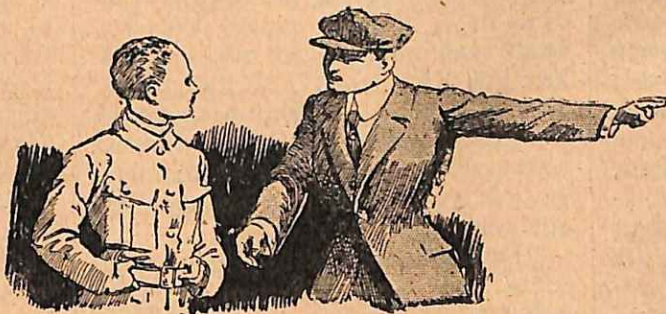
Ἀνοίξε ἡ πόρτα καὶ παρουσιάστηκε ἕνας νέος Κινέζος, συνοδευόμενος ἀπὸ δυὸ φρουρούς, κατὰ τὸ ἔθιμο τῆς Ἐταιρίας. Φαινόταν ἐξυπνός καὶ κατεργάρης. Προχώρησε θαρρετὰ πρὸς τὸ τραπέζι, χαιρέτησε κανονικὰ ὑψώνοντας τὸ χέρι κι' ὑποκλίθηκε βαθεῖα μπροστὰ στὸ θρόνο τοῦ ἀρχηγοῦ,

— Φνό, τοῦ εἶπε ἡ Μαργκαρέτ, μὲ χαρὰ μου σοὺ ἀναγγέλλω ὅτι ἀπὸ σήμερον παίρνεις τὸ δεύτερον βαθμὸ τῆς Ἐταιρίας μας. Ἡ ἐπιτυχία ποὺ εἶχες στὴν ὑπόθεση τοῦ λαθρεμπορίου τῶν ποτῶν, ποὺ σοὺ ἀνέθεσα, σοὺ δίνει τὸ δικαίωμα νὰ γίνεις δόκιμος.

Ἔκαν ἕνα νόημα κι' εὐθὺς τέσσερις ὑπηρέτες ἔφεραν ἕνα ἄλλο μικρὸ τραπέζι, γεμάτο διάφορα ἐργαλεῖα μὲ ἄγνωστο προορισμό.

— Τὸ δεύτερον λωτό! πρόσταξε ὁ ἀρχηγός.

Τότε οἱ ὑπηρέτες παρέδωσαν τὸν νεαρό Κινέζο στὰ χέρια ἐνὸς γέροντος, ποὺ φοροῦσε μακρὰ ἄσπρη μπλούζα καὶ φαινόταν γιατρός. Ἐκεῖνος πῆρε τὸ λεπιδάκι κι' ἀρχισε νὰ σιγματίζει, πίσω ἀπὸ τὸ λοβὸ τοῦ αὐτιοῦ τοῦ νεοφωτιστοῦ, ἕνα εἰδικὸ σῆμα, ποὺ ὁ Φραγκίσκος κατὰλαβε πὼς ἦταν τὸ δια-

κριτικὸ σῆμα τῶν μελῶν τοῦ Σιδερένιου Χεριοῦ. Ὁ σιγματισμὸς αὐτὸς βάστηξε πολὺ, γιατί ὁ γέροντος ἐργαζόταν σιγὰ-σιγὰ καὶ προσεχτικὰ, τρυπώντας μὲ βελόνες, ποὺ τὶς βουτοῦσε σὲ διάφορα χρωματιστὰ ὑγρά.

Ἡ μὴς Μαργκαρέτ ἔμως δὲν περίμενε νὰ τελειώσει ἡ ἐγχείρηση. Ἐκαμε νόημα στοὺς φρουροὺς νὰ φέρουν κοντὰ

τῆς τὸ παιδί ποὺ κοίταζε χωρὶς φόβο.

— Κύριοι, εἶπε πάλι, τὸ παιδί ποὺ σὰς παρουσιάσω σήμερον, εἶναι ὁ γιὸς τοῦ ἐφευρέτη τοῦ μηχανήματος ποὺ βλέπει μέσα ἀπὸ τὰ σκοτεινὰ σώματα. Ἐφέρετε πολὺ καλὰ ὅτι μὲ τὴ βοήθεια αὐτοῦ τοῦ μηχανήματος ἀνακαλύψαμε τὸν τεράστιον θησαυρὸ τοῦ Ἀγκόρ. Τὸ παιδί αὐτὸ εἶναι ἐξυπνὸ καὶ γενναῖο καὶ γρήγορα κατάλαβε ὅτι τὸ συμφέρον τοῦ ἦταν νὰ γίνῃ δικὸς μας. Ὁ προστάτης του, ὁ μηχανικὸς Καρινὺ μᾶς πρόδωσε, ἀλλὰ ὁ Φραγκίσκος Ταρδὶρ θὰ μᾶς μένει πιστός. Ἐχω πεποίθηση στὰ προτερήματά του καὶ σὰς προτείνω νὰ τὸν δεχθοῦμε ὡς μαθητευόμενο.

Δώδεκα χέρια ὑψώθηκαν, ἐπιδοκιμάζοντας τὴν πρόταση τοῦ ἀρχηγοῦ. Τότε ἡ μὴς Μαργκαρέτ γύρισε στὸ παιδί:

— Φραγκίσκο Ταρδὶρ, τοῦ εἶπε μ' ἐπίσημο τόνο, θέλεις νὰ γίνῃς μέλος τῆς Ἐταιρίας τοῦ Σιδερένιου Χεριοῦ;

— Μάλιστα, ἀπάντησε ὁ Φραγκίσκος δίχως δισταγμό.

— Εἰσαι πολὺ μικρὸς ἀκόμη γιὰ νὰ σοὺ ἐπιβάλουμε ὄρκους... Γιὰ τὴν ὥρα, θὰ σοὺ βάλουμε τὸν πρῶτον ὅρκον, διακριτικὸ σημάδι τῶν μαθητευομένων.

Τὰ λόγια αὐτὰ εὐχαρίστησαν πολὺ τὸ Φραγκίσκο, γιατί, ἀφοῦ τὸν ἄφηναν νὰ μὴν ὀρκιστεῖ, θὰ εἶχε ἡσυχὴ τὴ συνειδήσιν του γιὰ ὅ,τι κι' ἂν ἔκανε στὸ μέλλον.

Ὁ ψῆλός γέρονς μὲ τὴ λευκὴ μπλούζα εἶχε τελειώσει τὸ σιγματισμὸ τοῦ Κινέζου καὶ προχώρησε πρὸς τὸ Φραγκίσκο κρατώντας τὶς βελόνες του καὶ τὰ μπουκαλάκια του.

«Ὁ γιατρός, μὲ μεγάλη προσοχή...» (Σελ. 218, στ. α').

«Ο γιός του έφευρέτη δοκίμας» έναν δισταγμό και κάποια ανατριχίλα, όταν ένοιωσε τί ήθελαν να του κάμουν. Μάλιστα πήγε ν' αντισταθεί. Άλλα κατάλαβε ότι θα ήταν μάταιο. Οί δυο φρουροί τον έπιασαν σφίχτά, αλλά όχι απότομα και του έσκυψαν το κεφάλι πάνω στο τραπέζι, κατεβάζοντας τ' αυτί του. Τότε ο γιατρός, με μεγάλη επιτηδειότητα, σιγμάτισε στο έξωτερικό μέρος του λοβού ένα μικροσκοπικό σημάδι. Οί συνεταίροι, για να τον καθησυχάσουν, τουδειχναν και τὰ δικά τους αυτιά, όπου υπήρχαν παρόμοια σημάδια. Άλλοι είχαν ένα φύλλο, άλλοι δύο, τρία και τέλος τέσσερα, που ήταν το σημά του ανώτερου βαθμού.

Όσο διαρκούσε ο στιγματισμός, ή μίς Μαργκαρέτ συζητούσε με τους συντρόφους της για τις υποθέσεις της Έταιρίας. Όταν του άνηγγειλαν ότι ο στιγματισμός τελείωσε, γύρισε πάλι στο Φραγκίσκο.

— Τώρα πιά είσαι δικός μας, του είπε με καλόδολο χαμόγελο. Και θα σου αποδείξω τώρ' άμέσως ότι έξησφάλισες την εύτυχία σου. Θα σου δείξω ακόμα πως ξέρουμε να τιμωρούμε τους έχθρους μας και τους προδότες... Κοίταξε!

Μόλις είχε προφέρει αυτά τα λόγια, τὸ φῶς πὸ ἐφειγγε ἀπὸ τὴν ὀροφή, ἔσδυσσε ξαφνικά και φωτίστηκε ὁ ἕνας τοίχος. Καί τότε τὸ παιδί ἀντίκρουσε μιὰ τρομαχτική ὀπτασία. Στὸν τοίχο φάνηκε ἕνα ὑπόγειο. ὅπου ἐργάζονταν κι' ἔσκαδαν ἀνθρακωρύχοι. Φρουροί πὸυ κρατοῦσαν κνούτα με σιδερένιους κόμπους, στεκόταν ἀγρυπνοὶ ἀπὸ πάνω ἀπὸ τοὺς δυστυχισμένους, πὸυ ἰδροκοποῦσαν στὴ δουλειά. Τί φρικτὴ κόλαση!

Στὴν ἀρχή, ὁ Φραγκίσκος διέκρινε τὸν Ἀνναμίτη Τροῦ-Τιέν, πὸυ τὸν τιμωροῦσαν ἔτσι γιὰ τὶς ἀποτυχίες του. Ὑστερα, ξαφνικά, χλώμιασε και πῆγε νὰ φωνάξει. Εἶχε ἀναγνωρίσει, ἀνάμεσα σὺς ἀξιολοπητοὺς ἐκείνους καταδίκους, τὸν προστάτη του, τὸν φίλο του, τὸν πατέρα τῆς Λούσης! Ὁ κ. Καρινὺ ἦταν ξαπλωμένος χάμω, γιὰτὶ ὀρθὸς δὲ θὰ χωροῦσε νὰ σταθεῖ, κι' ἔσκαβε τὸ μαῦρο χῶμα, ἐνῶ ὁ φρουρὸς πρόσεχε ἀγρυπνὰ νὰ μὴ τοῦ ἀφήσει μὴτε μιὰ στιγμὴ ἡσυχία.

Ὁ ἀρχηγὸς ὅμως ἔκρινε ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ παρατείνει πολλήν ὥρα τὸ σκληρὸ αὐτὸ θέαμα. Πάτησε ἕνα ἀόρατο κουμπὶ και παρעυθὺς ἡ ὀπτασία ἐξαφανίστηκε κι' ἡ αἴθουσα φωτίστηκε και πάλι ὅπως και πρίν.

— Εἶδες, Φραγκίσκο Ταρδίφ; ρώτησε. Τὸ παιδί εἶχε ἐξαντλήσει ὅλο τὸ θάρρος του και τὴ δύναμή του νὰ κρύβει τὴ λύπη του. Ἐκλαίγε με θερμὰ δάκρυα. Ἡ φωνή του ἔτρεμε ὅταν ἀπάντησε σὸν ἀρχηγό:

— Ναί, εἶδα... Τὸν τιμωρεῖτε πολὺ σκληρὰ τὸ φίλο μου...

— Γιατὶ νὰ θελήσει νὰ με προδώσει; Τὸ παιδί πῆγε ν' ἀποκριθεῖ: «Γιατὶ αὐτὸ ἦταν τὸ καθήκον του, γιὰτὶ εἰστε ὅλοι σας ἄτιμοι δολοφόνοι, ἄξιοι γιὰ κρεμάλα!» Μὰ κατὰπτε τὸ θυμὸ του και τὸν κυρτεῖσαν πάλι οἱ λυγμοί.

Ἡ μίς Μαργκαρέτ ἀλλάξε ἀμέσως τόνο με τὴ συνειθισμένη τῆς εὐκολία και ἔγινε πάλι γλυκεῖα και καλόδοξη.

— Ἀκουσε δῶ, Φραγκίσκο Ταρδίφ. Εἶδες πὸς τιμωροῦνται οἱ ἐχθροί μας. Τώρα θέλω νὰ ἰδῆς πόση εἶναι ἡ δύναμή μας και πόση εύτυχία σου φυλάει τὸ μέλλον, ἀπὸ ἔγινε φίλος μας. Τὸ παιδί πῆγε κατὶ νὰ πεῖ, μὰ ἡ Μαργκαρέτ δὲν τὸν ἄφισε:

— Μπορεῖς νὰ διατυπώσεις μιὰ εὐχή, μιὰ ἐπιθυμία ὁποιαδήποτε και μέσα σὲ ὀρισμένη προθεσμία, θὰ ἱκανοποιηθεῖ. Ἐξηγοῦμαι: Ἦσουν παρὼν στὴν ἀκρόαση τοῦ Βασιλεῖα Σιστεβάθ, εἶδες τὸ παλάτι του, τὶς χορευτρίες του, τὰ πλούτη του. Θέλεις, μέσα σὲ ὀχτῶ μέρες, νὰ σοῦ φέρουν ἕνα ἱερὸ σπαθί ἀπὸ τὴ βασιλικὴ συλλογή; Θέλεις χρυσάφι; Θέλεις πολὺτίμα πετράδια; Μίλησε, κι' ἡ ἐπιθυμία σου θὰ πραγματοποιηθεῖ. Αὐτὸ εἶναι δικαίωμα κάθε μαθητευομένου, γιὰ νὰ βεβαιώνεται γιὰ τὴ δύναμή μας. Ἐμπρός, περμιένουμε.

Ὁ Φραγκίσκος, ἀκούγοντας αὐτὰ τὰ λόγια, εἶχε μιὰν ἐμπνευση και μέσα στὴ γενικὴ σιωπὴ, ἀπάντησε:

— Ἡ ἐπιθυμία πὸυ μοῦ ζητᾶτε, ἀρχηγέ, εἶναι νὰ ἐλευθερώσετε τὸν κ. Καρινὺ, τὸν εὐεργέτη μου.

Ἡ μίς Μαργκαρέτ, σὰ νὰ περίμενε αὐτὴ τὴν ἀπάντηση, βιάστηκε ν' ἀποκριθεῖ:

— Ἀ, ὅλα κι' ὅλα! Αὐτὸ πὸυ μοῦ ζητᾶς δὲν εἶναι ἀπὸ τὶς ἐπιθυμίες ἐκείνες πὸυ ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ ἐκφράσεις. Ἡ πραγματοποίησης τῆς εἶναι βέβαια πολὺ εὐκολή, ἀλλὰ θὰ ἔδειχνε τὴν Ἐταιρία μας πολὺ ἐπιεικὴ πρὸς τοὺς ἐχθροὺς τῆς. Ὁ κ. Καρινὺ, ἀν τὸν ἐλευθερώσουμε, θὰ κοιτάζει ἀμέσως νὰ μᾶς βλάψει.

Σώπασε μιὰ στιγμὴ κι' ὕστερα ἐξακολούθησε:

— Ὅχι, δὲ μπορῶ νὰ ἱκανοποιήσω αὐτὴ τὴν ἐπιθυμία σου. Ἐπειδὴ ὅμως δείχνει πὸς ἔχεις καλὴ καρδιά, θὰ προσπαθήσω κατὶ νὰ κάμω. Θὰ τὸ μάθης σὲ μισὴ ὥρα. Στὸ μεταξύ, ἀφισέ μας νὰ μιλήσουμε. Ἐχουμε σπουδαία νὰ ποῦμε.

Και ξανάρχισε τὴ συζήτησή της με τὰ σπουδαία πρόσωπα τῆς Ἐταιρίας, χωρὶς νὰ δίνει πιά προσοχή στὸ παιδί. Ἡ μισὴ ὥρα πέρασ' ἔτσι και τὴ στιγμὴ πὸυ ὁ δειχτὴς τοῦ ρολογιοῦ τοῦ τοίχου σημεῖωνε τὸ τελευταῖο λεπτὸ αὐτῆς τῆς μισῆς ὥρας, ἡ μίς Μαργκα-

ρέτ φώναξε τὸ Φραγκίσκο, πὸυ εἶχε σωριαστῆ στὸ σκαμνὶ του και τοῦ εἶπε:

— Θὰ σοῦ δείξω, μικρέ, σὲ ποιὸ σημεῖο μπορῶ νὰ ἱκανοποιήσω τὴν ἐπιθυμία πὸυ, ὡς μαθητευόμενος, ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ ἐκφράσεις... Κοίταξε και πάλι!

Ὅπως και τὴν ἄλλη φορὰ, τὸ φῶς τῆς ὀροφῆς ἔσδυσσε μονομιᾶς, ὁ τοίχος φωτίστηκε και φάνηκε, μέσα σ' ἕνα ὀπωσδήποτε ἀνετο γραφεῖο, ἕνας ἀνθρωπος καλοντυμένος, πὸυ ἐργαζόταν πάνω σὲ χαρτιά και σὲ σχέδια: ἦταν ὁ κ. Καρινὺ.

— Δὲ μπορεῖς νὰ ἐλευθερώσω τὸ φίλο σου, γιὰτὶ θὰ μᾶς ἐπρόδιδε ἀμέσως στὶς γαλλικὲς ἀρχές. Ἀλλὰ γιὰ νὰ σ' εὐχαριστήσω, τὸν ἔδωκα ἀπὸ τὸ σκοτεινὸ ὑπόγειο και τοῦ ἀνέθεσα ἀσχολίες, πὸυ ταιριάζουν στὸ ἐπάγγελμα του και στὴν ἐπιστημονικὴ του ἀξία.

Ἡ ὀπτασία ἐξαφανίστηκε τότε, ὁ ἀρχηγὸς σηκώθηκε ἀπὸ τὸ θρόνο του κι' ἄλλοι τὸν μιμήθηκαν. Ἡ συνεδρίαση εἶχε πάρει τέλος. Οἱ λευκοὶ στρατιῶτες πῆραν τὸ Φραγκίσκο και σὲ λίγα λεπτά, ὁ μικρὸς μας φίλος βρῆκε τὴ Λούση πὸυ περίμενε με ἀγωνία μέσα στὴ μικρὴ τραπέζια, μαζί με τὴν ἀπαρτίτητὴ μίς Μαίρη.

Τὸν ρώτησε γιὰ ὅσα εἶχαν συμβεῖ, μὰ ὁ Φραγκίσκος περιορίστηκε νὰπαντήσῃ με πολλὴ διπλωματία, ὅτι εἶχε ὀνομασθεῖ μαθητευόμενος με μιὰ ὀραία τελετὴ κι' ὅτι τοῦ δόθηκε εὐκαιρία νὰ ἰδεῖ τὸ μπαμπά της.

— Τὸ μπαμπά μου! φώναξε ἡ μικρή... Εἶδες τὸ μπαμπά μου; Πές μου πὸς εἶναι; Ὑποφέρει; Σοῦ μίλησε;

— Δὲ μοῦ μίλησε οὔτε τοῦ μίλησα, ἀπάντησε ὁ Φραγκίσκος, μὰ μπορεῖς νὰ εἰσαι ἡσυχὴ γι' αὐτόν. Ἐχει ὀση ἀνεση μπορεῖ νὰ ἔχει ἕνας φυλακισμένος κι' ἐργάζεται ὡς μηχανικὸς σ' ἕνα ἐργοστάσιο τῆς Ἐταιρίας... Τὸ μόνο πρὸυ θὰ τὸν στενοχωρεῖ, θὰ εἶναι ὁ χωρισμὸς του ἀπὸ σένα. Μὰ ἔχω λόγους νὰ ἐλπίζω ὅτι κι' αὐτὸς ὁ χωρισμὸς δὲ θὰ βαστήξει και πολὺ. Ἐννοια σου κι' ὅλα θὰ διορθωθοῦν.

Περὶσσότερα λόγια δὲ μπόρεσε νὰ τοῦ πᾶρει ἡ Λούση ὅσο κι' ἀν πολέμησε.

Τὸ βράδυ, σὸν κῆπο, καθὼς περπατοῦσαν κάπως μακριτέρω ἀπὸ τὴ μίς Μαίρη, ἡ μικρὴ πολέμησε και πάλι νὰ μάθει περισσότερα, ἀλλὰ ὁ Φραγκίσκος ἀπόφυγε κάθε ἀπάντηση. Μάλιστα, οὔτε και τὸλμησε νὰ τῆς δείξει τὸ ἀτιμωτικὸ σημάδι, πὸυ τὸν εἶχε σημάδεψε πιά γιὰ ὅλη του τὴ ζωὴ, δηλαδή τὸ φυλάκι καὶ τοῦ λωτοῦ, πὸυ τὸν ἔκαιγε σὰ βελονιά στὸ λὸβὸ τοῦ αὐτιοῦ του. Ἀν δὲν ἦταν αὐτό, ὀρισμένως θὰ τὰ περνοῦσε γιὰ ὄνειρο, ὅλα ὅσα εἶχαν συμβεῖ αὐτὸ τὸ ἀπόγεμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

«Ὅπου ὁ Μάριος ἔχει μιὰ καλὴ ιδέα

Ὁ Φραγκίσκος κατάλαβε πολὺ γρήγορα ὅτι ἡ νέα του θέση, ὡς μαθητευόμενος, τοῦ ἔδινε πολλὰ προσόντα.

Ἀραγε με ποιὸ τρόπο εἶχαν εἰδοποιηθεῖ ὅλοι ὅτι, τὴν ἡμέρα τῆς μῆσης, δὲν ἦταν πιά ἕνας φυλακισμένος, ἀλλὰ ἕνας μαθητευόμενος συντάκτης; Αὐτὸ δὲν τὸ ξέρε. Ἐδὼλεπε ὅμως ὅτι ὅλοι ἄλλαξαν μαζί του και τὸν μεταχειρίζονταν σὰν ἀληθινὸ σύντροφο. Εἶχε τὴν ἐλευθερίαν νὰ τριγυρνᾷ παντοῦ.

Ὅσῳ ὅσο ὑπῆρχε κι' ἔδω, ὅπως και στὸ Τογκίνο και στὸ Κάμποτζ, ἡ διάκριση τῆς κατοικίας δὲ τρεῖς ζώνες. Ἡ πρώτη ἦταν προορισμένη γιὰ τὸ κοινὸ καὶ προσωπὴ σὲ ὅλους. Ἡ δεύτερη ἦταν γιὰ τὰ φυλακισμένα μέλη τῆς Ἐταιρίας και γιὰ τοὺς ἀπλὸς συνεταίρους. Τέλος ἡ τρίτη ἦταν τὸ ἄδυτο τῶν ἀδύτων, πὸυ τὸ φρουροῦσαν ἀγρυπνοὶ φύλακες κι' ὅπου μόνο ὁ ἀρχηγὸς και τὸ ἐπιτελεῖο του εἶχαν τὸ δικαίωμα νὰ πατοῦν τὸ πόδι.

(Ἀκολουθεῖ) ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

[Ὁ παλιὸς μας φίλος κ. Γιάννης Χονδρογιάννης ἔβγαλε πρὸ ὀλίγου μιὰ λυρική συλλογὴ «Λυπημένα Λουλούδια», με πολὺ ὁμορφὰ κομμάτια. Ἐν' ἀπ' αὐτὰ δημοσιεύω παρακάτω, ἔλεγετο σὲ γατάκι, πὸυ πολλοὺς γατόφιλους τοῦ κύκλου μας, — και πρὸ πάντων γατόφιλος, — θὰ συγκινήσῃ. — Σ. τ. Δ.]

ΟΤΑΝ ΦΑΡΜΑΚΩΣΑΝ ΤΟ ΓΑΤΑΚΙ ΜΑΣ ΤΟΝ «ΜΑΥΡΟ»,

Χαρισμένο στὴ μάνα του — μιὰ ἀπὸ τὶς γλυκύτερες γάτες τοῦ κόσμου, — και στὴν ἀδερφή του τὴν Ἀσπρούλα, πὸυ τὴν μὲνει τόσο λυπημένη...

Χαμὸς — κι' ὅς εἶν' ὅτι κι' ἀν εἶν' ἀνθρωπος, ζῶο, λουλούδι, κι' εἶτε φανούλα, εἶτε ἄρωμα, στὸν κόσμον ἔχει ἀφίσει, ψυχούλα πὸυ τὴ ζέστανε πὸς πῶς τοῦ ἡλίου, σὰ λείψει, μιὰ πίκρα ἀφίνει στὴν καρδιά πὸυ δὲ μπορεῖ νὰ σβύσῃ.

Κι' ὦ! σεῖς ζωούλες ταπεινὲς και παραγνωρισμένες, Ψυχούλες ἀδολες τῶν ζώων, πὸυ ἔχει ὁ Θεὸς προικίσει μ' ἅγιο του δῶρο τὴ Σιωπὴ και τὴ βαθειὰ Γαλήνη, κι' ἔχετε μόνο τ' Ὀνειρο και τὴν Ἀγάπη ζῆσι.

Δυστυχισμένο μου και σύ, πὸυ εἶδες τὸ φῶς τῆς μέρας γιὰ τόσο λίγο, σοῦ ἦτανε γραφτὸ νὰ δοκιμάσεις πόση κακία μέσα του κλείνει ὁ ἀνθρωπος — τὸ τέρας!

Κ' ἐφυγες, ἄμοιρη ψυχί, πρίν τὴ ζωὴ σου νοιώσεις, ἐφυγες τόσο σιωπηλὰ και τόσο λυπημένα, — Μ' ἔνδς Ὀνειροῦν τὴ σκιά στὰ μάτια τὰ κλεισμένα.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΧΟΝΔΡΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΟΙ ΒΛΑΧΟΙ

Περνώντας ἀπὸ τὸν Ξερόκαμπο, εἶδα καπνὸ νὰ βγαλνῇ ἀπὸ τὰ ἔλατα. Κατάλαβα ὅτι ἦσαν Βλάχοι πὸυ ἀνέβαιναν τώρα τὴν ἀνοιξὴ στὸ Χελμὸ με τὰ πρόβατά τους και ὅτι εἶχαν σταθεῖ ἐκεῖ νὰ διανυκτερεύσουν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῶν ἀστερων. Ἦξευρα ὅμως ὅτι δὲν θὰ ἦσαν μόνο Βλάχοι και πρόβατα ἀλλὰ και σκυλιὰ θηρία. Γι' αὐτὸ ἐστάθηκα σὲ ἀπόστασι κ' ἐφώναξα:

«Αἱ, σεῖς, ρέεεε...»

Ἀκούστηκε ὡς ἀπάντησις ἕνα σφύριγμα ὀξύ.

«Ρέ, σεῖς, μαζέψτε τὰ σκυλιὰ, ρέε...»

«Πέρνα λεύτερα, ρέεεε...» ἀκούστηκε μιὰ ἀντρικία φωνὴ δέκα φορὲς δυνατότερη ἀπὸ τὴ δική μου.

Ἐξεκίνησα τότε με θάρρος και σὲ λίγο ἔφτασα στὴν κατασκήνωσι τῶν Βλάχων.

«Καλὴμέρα σας!»

«Καλὴμέρα», μοῦ εἶπαν ὅλοι ἐν χορῷ Βλάχοι, Βλάχισσες και Βλάχδπούλα.

«Πὸς πᾶν» τὰ πράματα; Πὸς τὰ ξεχειμωνιάστε;»

«Δόξα τῷ Θεῷ καλὰ.»

Τὰ ἐπιπλά τους ἦσαν ὅλα ὅλα κάπες, κλίτσες, καρδάρες, ἕνα λεθέτι, δυὸ βαρέλες γιὰ τὸ νερὸ και δυὸ ξύλινες κασσέλες με τὴ μπροστινὴ ὀψη στολισμένη με διάφορα ἀτεχνα κεντήρια χρωματιστά.

Ἐνα μικρὸ Βλαχόπουλο κοιμῶταν ἀκόμα ἀπὸ κάτω στὸ ἔλατο.

«Θὰ σὲ φιλέψουμε γάλα, μὰ νὰ μᾶς συμπαθᾶς, δὲν ἔχουμε ποτήρι» μοῦ εἶπε μιὰ Βλάχα.

«Μωρέ, δόστε μου με τὸν κούτουλα νὰ πιῶ νὰ εὐχαριστηθῶ.»

Και τότε ἔπηρε τὸν κούτουλα ἕνας λεβεντόκορμος Βλάχος, τὸν ἐγέμισε γάλα ἀπὸ ἕνα λεθέτι σκεπασμένο με ἑλατόκλαρα και μοῦ τὸ πρόσφερε.

«Νὰ τὰ χιλιάστε, βρώση τὸ γάλα», τοὺς ἐχαιρέτισα.

«Εὐχαριστοῦμε. Νὰ χαίρεσ' τοῦ στεφάνι σ'» μοῦ εἶπαν ὅλοι ἐν χορῷ.

Και κατέβαζα λαίμαργα τὸ νέκταρ τοῦ Χελμοῦ παγωμένο, παχύ, γλυκὸ.

Ἐδὼλεπα τὴν ἀπλὴ ἐκείνη ζωὴ, τὴν ὀγεία τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, τὴν ὁμορφίαν τῆς φύσεως, ἀκούγα τὰ κουνουνίσματα τῶν προβάτων πὸυ ἔδωσαν γύρω, τὰ ὑπόκωφα μουρμουρητὰ τῶν σκυλιῶν πὸυ ἔδωλεπαν ἕναν ξέγον ἀνθρωπο ἀνάμεσα στὶς καρδάρες, και μ' ἔπιασε ἕνας ἐνθουσιασμὸς γιὰ τὴ λεύτερη ἐκείνη ζωὴ.

«Εὐτυχισμένοι ἀνθρωποι, εἶπα, ἐγεννηθήκατε μακριὰ ἀπὸ τὴν κοινωνία, μακριὰ ἀπὸ τὴ βρώμα τῶν ὀνομῶν και τὰ πάθη τῶν ἀνθρώπων. Ἡ κενοδοξία και ἡ ἐπίδειξι δὲν σᾶς ἄγ-

γίξαν με τὰ βρωμερὰ δάχτυλά τους. Ἀκούτε τὸ βρόντο τῆς καταιγίδος και τὸ γλυκὸ βούισμα τοῦ πεύκου. Περιφρονεῖτε ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ θρόνου σας τὴν ἐθιμοτυπία, τὴν μόδα και τὶς κοινωνικὲς ἀπαιτήσεις. Ἀψηφᾶτε τὶς διατάξεις τοῦ ἐνοικιοστατοῦ, σεῖς και τὰ πουλιὰ.»

«Τ' εἶν' αὐτὸ τὸ κοινοστάσι; πὸς τὸ εἶπες;» μ' ἐρώτησε ἕνας γέρος Βλάχος πὸυ καταγινότανε νὰ βάλῃ χεροῦλι σὲ μιὰ καρδάρα.

«Τὸ ἐνοικιοστάσιο εἶναι ὁ ἐφιάλτης ἡμῶν τῶν μορφωμένων ἀστέγων. Εὐτυχισμένοι σεῖς και τὰ πουλιὰ, ἔχετε στὴ διάθεσή σας τὰ ἀπέραντα παλάτια τῆς φύσεως, τὰ ἔλατα γιὰ στολίδια και τὸ φεγγάρι γιὰ ἡλεκτρικὸ.»

Μιλοῦσα με ἐξαψὴ και ὅλοι ἀφήκαν τὶς ἀσχολίες τους, ὁ γέρος τὴν καρδάρα, οἱ γυναῖκες τὴ ρόκα τους, ἕνα μεγάλο Βλαχόπουλο μιὰ κλίτσα πὸυ πελέκαγε με τὸ σουγιά του, και με κοιτάζαν παράξενα και ὑποπτα.

«Χαρήτε τὴ λευτεριά σας. Σεῖς εἰστε σὰν τὰ πουλιὰ τοῦ λόγγου και μεῖς σὰν τὰ πουλιὰ τῶν κλουδιῶν. Καί σύ, μικρὸ Βλαχόπουλο, πὸυ κοιμάσαι στὸ ἔλατο ἀπὸ κάτω και σὲ νανουρίζουν τὰ πουλιὰ, δὲν θὰ μάθης γράμματα, δὲν θὰ ἀναπνεύσης ὅμως και ξένο γινῶτο.»

«Ἀκουσε, παιδί μου, μοῦ εἶπ' ὁ γέροντας. Νὰ πᾶς σὲ κανένα μοναστήρι, θὰ ἰδῆς ὠφέλεια.»

Κατάλαβα τότε ὅτι με περνοῦσαν γιὰ μουρλό.

«Ὅχι, γέροντά μου, ὅχι σὲ μοναστήρι. Ἐπρεπε νάρθῶ σὲ σᾶς, νὰ μάθω νὰ σαλαγῶ, νὰ σφυρίζω, ν' ἀρμέγω τὰ πρόβατα, νὰ δέρνω τὸ γάλα, νὰ πῆζω τυρὶ και γιαούρτι.»

«Πᾶνε, παιδί μου, και στὴ Βεργουδίτσα, στὴν Παναγία... Μεγάλῃ ἡ χάρη τῆς.» Κ' ἔκαμε τὸ σταυρὸ του.

«Ἐπῆγα, γέροντά μου, ἄλλοτε ἐκεῖ μ' ἕνα φίλο μου σὰν και μένα και δὲν εἶδαμε ὠφέλεια... Γεῖά σας!...»

Κ' ἐτράβηξα τὸ δρόμο μου.

Όταν ἀπομακρύνθηκα κάμποσο, ἀκούσα ἀπὸ πίσω μου:

«Στὴ Βεργουδίτσα... νὰ ξαναπᾶς στὴ Χάρη τῆς...»

Χελμός, 19 Μαΐου 1926.

Π. Δ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ...

Ὁ τί ὁμορφο τὸ Καλοκαίρι! Κάθε ἀστεράκι και ἀγιοκέρι! Πού, ὀλονυχτίς, ποτὲς δὲ σβύνει... Στὰ πέλαγα ἡ Κυρὰ Σελήνη. Μάγισσα οὐράνια, φῶς ἀπλώνει, Πότε ὀλοστρογγυλο μαλόνι, Αὐτὸς τοῖς νυχτίς σὰν τὸ καϊνίκι, Πού, ἡλεκτροφάνιστο, ἀρμενίζει! Πότε ἀσημένιο δρεπανί, Λέξ φωτοστάχια πὸς θεοῦ... Ὁ τί ὁμορφο τὸ Καλοκαίρι! Κάθε ἀστεράκι του ἀγιοκέρι... ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΑΘΗΝΑ·ΓΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΒΡΟΧΗ ΤΗΣ ΣΤΑΧΤΗΣ

Αγαπητοί μου,

Ο άπομεσήμερο εκείνο, — Τρίτη ήταν, — όταν μπήκα στην κάμαρά μου να ξαπλώσω, κίνησε την εκπληξή μου ένα πολύ περίεργο πράγμα: τα στίγματα του ήλιου πού, από τις κλειστές γρίλλες έπεφταν στα περδάζια του παράθυρου, ήταν κόκκινα, κόκκινα, σά λεκέδες από αίμα.

«— Μπά! έκαμα μόνος μου, τόσο άργήσαμε σήμερα να φάμε;... τί ώρα να είναι;...»

Γιατί μόνον στη δύση, και την τελευταία μάλιστα στιγμή, τὸ φῶς τοῦ ἡλίου παίρνει τέτοιο χρώμα. Κι' ἀντὶ νὰ κοιτάξω τὸ ρολόι μου, πηγαίσαα τὸ παράθυρο καὶ κοίταξ' ἀνάμεσα ἀπ' τις γρίλλες... Ὅχι δά! ὁ ἥλιος ἦταν ἀκόμα ψηλά, πολὺ ψηλά. Ἀπομεσήμερο, καθόλου δειλινό. Γιατί λοιπὸν ὁ ἥλιος πήρε αὐτὸ τὸ χρώμα; Γιατί τὸ λαμπρό, τὸ θερινό, τὸ μεσημεριάτικο φῶς του εἶχ' ἐλαττωθεῖ σὲ τόσο βαθμό;

Ἀνοίξα τότε τις γρίλλες, κοίταξα στὸν οὐρανό, — μὰ σχεδὸν μὲ τρόμο, γιατί ἤξερα κι' ἐγὼ τί θάβλεπα; — κι' εἶδα ἓνα σύννεφο, ἓνα παράξενο ἄσπρο σύννεφο στρογγυλό, πὸν σκέπαζε τὸν ἥλιο χωρὶς νὰ τὸν σκεπάζῃ. Μὲ ἄλλους λόγους, ὁ ἥλιος τὸ διαπερνοῦσε. Ἐχανε ὅμως τὸ χρώμα του, τὴ λάμψη του, τὴ δύναμή του: κοκκινίσε. Τί ἦταν τὸ σύννεφο αὐτὸ πὸν ἐπηρέαζε ἔτσι παράξενα τὸν ἥλιο;...

Κοίταξα καὶ σ' ἄλλα μέρη τοῦ οὐρανοῦ: Πολλὰ τέτοια σύννεφα περιπολοῦσαν. Πρὸς τὴν Ἀκρόπολιν μάλιστα κι' ἀπάνω ἀπ' τὸν Ὑμηττὸ ἦταν ἀληθινὴ συννεφιά, καταχνιὰ μᾶλλον, μ' ἓν ἄσπρο, σταχτόασπρο χρώμα κι' αὐτὴ, πὸν γύριζε λίγο πρὸς τὸ μενεξεδένιο. Μὰ τί συνέβαινε λοιπόν;... Κοίταξα χωρὶς νὰ καταλαβαίνω τίποτα. Ὅρισμένως τέτοια «ἀτμοσφαῖρα» πρώτη φορά τὴν ἔδλεπα. Σὲ λίγο, τὸ σύννεφο ἐκεῖνο ἔφυγε ἀπ' τὸν ἥλιο καὶ τὸν ἄφησε νὰ ξαναλάμψῃ κανονικά. Ὑστερὰ ὅμως τὸν σκέπασε ἄλλο. Καὶ πάλι τὸ φῶς του κοκκίνισε κι' ὁ κόσμος ματοδάφτηκε ὅπως τὸ δειλινό!...

Κοίταξα ἀκόμα, προσπαθώντας νὰ βγάλω κανένα συμπέρασμα, ὅταν εἰσόρμησαν οἱ κόρες μου τρομαγμένες.

— Τ' εἶν' αὐτό, καλὲ μπαμπά; εἶπε ἡ μιά. Μὴν ἔγινε σύγκρουση τῆς Γῆς μὲ κανέναν κομήτη;

— Ὅθι πεθάνουμε ἀπὸ καμμιὰ ἀλλοίωση, δηλητηρίαση τῆς ἀτμοσφαίρας; εἶπε ἡ ἄλλη.

— Νά! καὶ στάχτη! εἶπε ἡ πρώτη. Βρέχει στάχτη! Κανένα ἡφαίστειο;...

— Ποῦ, καλέ;

— Νά, νά, δὲ βλέπεις;... Πέφτουν κάτι ἄσπρα σὰ χιόνι. Μὰ δὲν εἶναι χιόνι. Εἶναι στάχτη!

— Ὅθι κάνῃ σεισμό! εἶπε μιὰ γειτόνισσα.

Πρόσεξα καλύτερα κι' εἶδα κι' ἐγὼ αὐτὴ τὴν παράξενη βροχή. Ἀπλώσα καὶ τὸ χέρι μου ἀπ' τὸ παράθυρο κι' ἐδέχθηκα σ' αὐτὸ δυο-τρεις ἀπὸ τις ἀλλόκοτες ἐκείνες νιφάδες. Ναι, ἦταν στάχτες. Τὶς ἔτριβες λίγο καὶ χανόνταν, ἀφίνοντας στὸ χέρι σου μιὰ μουτζουρίτσα. Μὰ τ' ἦταν αὐτό;

Πήγαμε ἀπ' τὸ ἄλλο μέρος τοῦ σπιτιοῦ καὶ κοιτάξαμε πρὸς τὸ βοριά. Ἐκεῖ ἦταν μιὰ καταχνιὰ μεγαλύτερη, πυκνότερη. Ἀπὸ κεῖ ἀνέβαιναν αὐτὰ τὰ σύννεφα πὸν σκέπαζαν τὸν ἥλιο καὶ τὸν ἔκαναν νὰ κοκκινίξῃ. Ἡ βροχὴ τῆς στάχτης ἐξακολουθοῦσε. Ἡ ταρατσα μας ἦταν γεμάτη «νιφάδες». Καὶ μιὰ ἀπ' αὐτές, λιγάκι μεγαλύτερη ἀπ' τις ἄλλες, πὸν τὴν κοίταξα ἀπὸ κοντά, εἶχε σχῆμα φύλλου. Τότε πιά καταλάβαμε. Ὅυτε σύγκρουση μὲ κομήτη, οὔτε ἐκρήξῃ ἡφαίστειου. Κάπου μακριὰ, θὰ καιγόταν κανένα δάσος μεγάλο. Κι' ὁ δυνατὸς ἄνεμος πὸν φυσοῦσε, σήκωνε τὴν ἀπέραντη στάχτη καὶ τὴν ἔφερνε πρὸς τὰ ἐδῶ. Αὐτὴ σήματιζε τὰ παράξενα σύννεφα πὸν ἐπηρέαζαν τὸν ἥλιο καὶ, περνώντας, μᾶς ἔρραιναν μ' ἄλλοκοτες νιφάδες. Τὸ φαινόμενο βάσταξε καμμιὰ ὥρα ἀπὸ τὴ στιγμή τοῦλάχιστο πὸν τὸ παρατήρησα. Ἐπειτα πέρασε. Ἡ ἀτμόσφαιρα καθάρισε, ὁ οὐρανὸς ἔγινε πάλι γαλάζιος κι' ὁ ἥλιος ἔλαμψε χρυσοῦς, γιὰ νὰ μὴν ξανακοκκινίσῃ παρὰ στὴ δύση του...

Τὸ βράδυ μάθαμε πὸς πραγματικῶς εἶχε καὶ μιὰ μεγάλη δαικὴ ἔκταση, ἀπὸ τὴ Μαλακᾶσα σχεδὸν ὡς τὰ Κιούρκα. Ἡ στάχτη τῆς, σὰ φτερά τοῦ ἀνέμου, πέρασε ἀπ' τὴν Ἀθήνα. Κι' ἔτσι εἴχαμε τὰ φαινόμενα πὸν τρόμαξαν, τὸ ἀπομεσήμερο ἐκεῖνο, τοὺς Ἀθηναίους. Οἱ περισσότεροὶ τουλάχιστο πρώτη φορά θάβλεπαν βροχὴ στάχτης μὲ κόκκινον ἥλιο! Ἐγὼ βέβαια δὲν τὸ ξανάεἶδα στὴ ζωὴ μου. Μόνον μιὰ φορά, θυμᾶμαι, — εἶναι χρόνια, — ὅστερ' ἀπὸ μιὰ μεγάλη ἐπίσης πυρκαϊὰ δασῶν, βλέπαμε νὰ πετοῦν στὸν ἄερα καὶ νὰ πέφτουν κάπου-κάπου κάτι μαύρα πραγματάκια σὰν πούπουλα, πὸν δὲν ἦταν παρὰ καμένα, ἀποτεφρωμένα φύλλα. Ἡ βροχὴ αὐτὴ βάσταξε τότε δυο-τρεις ἡμέρες ἦταν ὅμως ἀραιότατη. Κι' οὔτε σύννεφα σχηματίζόνταν ἀπ' αὐτὰ τὰ ποκαΐδια, οὔτε ὁ ἥλιος κοκκίνιζε.

Θυμοῦμαι ἀκόμα, — πὸν πρόσφατη αὐτὴ, — καὶ μιὰ βροχὴ ἀπὸ... αἷμα. Τὰ πεζοδρόμια τῆς Ἀθήνας βαφόνταν ἀπὸ μιὰ κόκκινη λάσπη πὸν ἔπεφτε, στάλες-στάλες, ἀπ' τὸν οὐρανό. Ὁ, εἰ-

δαμε καὶ πάθαμε γιὰ νὰ ἐξηγήσουμε

κι' αὐτὸ τὸ φαινόμενο, πὸν τόσο ἀνησύχησε τοὺς δεισιδαίμονες καὶ τοὺς προληπτικούς. Ἀκούς ἐκεῖ, καλέ, ὁ Θεὸς νὰ βρέχῃ αἷμα! Ἐπειτα μᾶς εἶπαν οἱ γνώστες πὸς μιὰ θύελλα, ἓνας ἀνεμοστρόβιλος, εἶχε σηκώσει ἀπὸ κάπου πολὺ κοκκινόχωμα πὸν, ἀφοῦ ταξίδεψε στὰ αἰθέρια, ἀνακατεύθηκε μὲ τὰ σύννεφα, μὲ τὸ νερὸ τῆς βροχῆς καὶ ξανάπεσε σὲ στάλες κόκκινης λάσπης.

Τέτοια πράξενα οὐμβαίνουν καὶ τὰ μετεωρολογικὰ χρονικά ἀναφέρουν πολυλά. Καμμιὰ φορά π. χ. βρέχει... βατραχάκια. Γιατί ὁ ἀνεμοστρόβιλος σηκώνει ψηλὰ ὀλάκερο βάττο μὲ τοὺς κατοίκους του. Φαντασθεῖτε τώρα τί μεγάλο καὶ τερπνὸ ταξίδι στὰ σύννεφα κάνουν αὐτὰ τὰ ζωάκια! Μόνον πὸν τὴ μεγάλη ἀπόλαυση τὴν πληρώνουν μὲ τὴ ζωὴ τους τὰ κακόμοιρα: πέφτουν φόρια.

Τὸν μεσαίωνα, ὅταν οἱ ἄνθρωποι ἦταν τόσο ἄμαθεῖς καὶ δεισιδαίμονες, αὐτὲς οἱ βροχές τοὺς τρόμαζαν πολὺ. Καὶ σήμερ' ἀκόμα τοὺς ἀπλοϊκοῦς. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι, γιὰ μιὰ στιγμή, μπορεῖ νὰ τρομάξῃ κι' ὁ καλ' ἄνθρωπος. Ἀξάφνα τὸ προχθεσινὸ θέαμα, ὅπως μοῦ παρουσιάσθηκε τὴ στιγμή πὸν ἀνοίξα τὴ γρίλλαι: ἀλλοιώτικα σύννεφα, ἀλλοιώτικη καταχνιὰ, ἥλιος κόκκινος, βροχὴ ἀπὸ στάχτη... Δὲν ἔμοιαζε μὲ κοσμοχαλασιά;

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΤΖΑΚ

[Μυθιστόρημα ALPHONSE DAUDET, διασκευασμένο γιὰ τὴν «Διάπλασι» ἀπὸ τὸν κ. Γρ. Ξενόπουλο].

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Α'.

Ὁ Τζάκ στὸ Ἰντρέ

Ὁ Λαμπασέντρ σηκώθηκε ὀλόρθος στὴ βάρκα καὶ, ἀπλώνοντας ἐμφαντικὰ τὰ χέρια, σὰ νὰθελε νὰγκαλιᾶσῃ τὸν ποταμὸ πὸν περνοῦσαν, εἶπε:

— Κοίταξε, Τζάκ, τί ὁμορφὰ πὸν εἶναι ὁ δῶ!

Πραγματικῶς, τὸ τοπίο ἐκεῖνο τοῦ Λεῖγρηα, λίγο καὶ πάνω ἀπ' τὸ Παινμπέφ, ἦταν θαυμάσιο. Ὁ μεγάλος ποταμὸς τὴν ὥρα ἐκείνη, — ἀπόγεμα Ἰουλίου, — φεγγαβολοῦσε ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη, ἐνῶ τὸν ἔσχιζαν τὰ πλοῖα, μικρὰ ἱστιοφόρα καὶ μικρὰ ἀτμοκίνητα, φορτωμένα τὰ περισσότερα μ' ἓνα κατάσπρο ἄλατι, πὸν σπινθήριζε κι' αὐτὸ στὸν ἥλιο.

— Καὶ τὸ Ἰντρέ πὸν εἶναι; ρώτησε ὁ Τζάκ.

— Νά, αὐτὸ τὸ νησί ἀντικρὺ μας. Στὴν ἀσημένια καταχνιὰ πὸν σκέπαζε τὸ νησί, ὁ Τζάκ ξεχώριζε ἀμυδρὰ καὶ πανύψηλες καμινάδες πὸν ἔδγαζαν πυκνὸ μαῦρον καπνὸ. Συγχρό-

νως ἄκουγε ἓνα δυνατὸ θόρυβο σὰν ἀπὸ μύρια σφυροκοπήματα, — ἄλλα βαριά κι' ὑπόκωφα, ἄλλα πιὸ φιλά, πιὸ ἡχερά, — κι' ἐν' ἀκατάπαυτο μούγγρισμα, ἄγκομαχητό, σὰ μεγάλου βχιποριοῦ πὸν στάθηκε στὸν ἀτμό.

Ὅσο πλησίαζε ἡ βάρκα, — σιγά-σιγά, γιατί ὁ ποταμὸς ἦταν φουσκωμένος καὶ δυσκολοδιάδατος, — ὁ Τζάκ ξεχώριζε στὸ νησί ἐκεῖνο καὶ διάφορα κτίρια, χαμηλὰ καὶ ὁμοιόμορφα. Κι' ἔπειτα στὴν ἀκροποταμιά, ὅσο ἔφτανε τὸ μάτι, μιὰ παράταξη ἀπὸ καζάνια κοκκινισαμένα, πὸν μὲ τὴ βοήθεια ἐνὸς μεγάλου βαρουλκου, τὰ φόρτωναν ἓνα-ἓνα σὲ μαοῦνες.

Κοντὰ στὸ βαρούλκο αὐτό, ἓνας ἄνθρωπος στεκόταν καὶ κοίταζε τὴ βάρκα πὸν πλησίαζε.

— Νὰ ὁ Ρουντίκ! ἔκαμε ὁ τραγουδιστής.

Καὶ φώναξε μὲ ὅλη του τὴ δύναμη:

— Ἐ!... οὐρρα!... Ντόσο!...

— Σὺ 'σαι, ἀδερφέ;

— Ἀμ' ποῖος ἄλλος, καί μένε;... Ὑπάρχει κι' ἄλλη νότα σὰν τὴ δική μου κάτω ἀπ' τὸν οὐράνιο θόλο;

Ἡ βάρκα ἄραξε καὶ τὰ δέρφια ἀγκυλιᾶστηκαν τρυφερά. Ἐμοιαζαν πολὺ. Ὁ Ρουντίκ ὅμως ἦταν πιὸ ἡλικιωμένος κι' ὅχι τόσο χοντρός σὰν τὸν τραγουδιστή. Οὔτε μοῦσι εἶχε σὰν κι' αὐτόν. Εὐρισμένος, ἡλιοκαμένος, φοροῦσε μπλε ναυτικὸ σκούφο καλιό, καὶ τὰ μικρὰ του ζωηρὰ μάτια εἶχαν τὸ βλέμμα δξύ, γυμνασμένα ἀπὸ τὴ λεπτὴ ἐργασία πὸν ἔκανε ὁ ἐφρμωστής.

— Καὶ στὸ σπῆτι πὸς εἶναι; τὸν ρώτησε ὁ Λαμπασέντρ. Ἡ Κλαρίση, ἡ Ζεναΐδα, ὅλοι καλὰ;

— Ὅλοι, δόξα σοι ὁ Θεός! Ὁ ἄ, νὰ κι' ὁ μικρός μου μαθητής... Τί χαριτωμένο παιδάκι!... Μόνον δυνατὸ δὲν πολυφαίνεται!...

— Τί λὲς ἐκεῖ! Εἶναι γερὸ καὶ δυνατὸ σὰ βῶδι, ἀγαπητέ μου. Τὸν ἐξέτασαν οἱ καλύτεροὶ γιατροὶ τοῦ Παρισιοῦ.

— Μακάρι! Γιατ' ἡ δουλειὰ ἡ δική μας εἶναι, βλέπεις, λιγάκι ζόρικη... Καὶ τώρα, ἂν θέλετε, πάμε νὰ ἰδοῦμε τὸν κύριο διευθυντή!

Ἀκολούθησαν μιὰ ὥρα ἀπὸ δένδρο-στοιχία πὸν σὲ λίγο ἔγινε κοινὸς δρόμος πολίχνης, μὲ σπιτάκια ἄσπρα, καθαρὰ κι' ὅλα σχεδὸν ὅμοια. Ἐκεῖ κατοικοῦσαν οἱ ὑπάλληλοι κι' οἱ ἀρχιεργάτες. Τὰ σπῆτια τῶν ἐργατῶν ἦταν ἀπὸ τὴν ἀντίθετη ὁχθὴ τοῦ ποταμοῦ.

Τὴν ὥρα ἐκείνη, ἡ ζωὴ κι' ἡ κίνησις ἦταν συγκεντρωμένη στὸ ἐργοστάσιο. Ἀπέξω ἡσυχία κι' ἐρημία. Κι' ἂν δὲν ἔδλεπε κανεὶς ρούχα ἀπλωμένα στὰ παράθυρα, γάστρες μὲ λουλούδια ἀραδιασμένες στὰ περδάζια, καὶ δὲν ἄκουγε κάπου-κάπου κανένα κλάμμα μω-

ροῦ, κανένα νανούρισμα, θὰ ἔπαιρνε τὴ συνοικία ἐκείνη γι' ἀκατοίκητη.

— Ἄ, ἡ σημαία εἶναι κατεδασμένη! ἔκαμε ὁ τραγουδιστής καθὼς ἔφτασαν στὴν πόρτα τῶν ἐργαστηρίων. Φόβο πὸν μοῦκανε ἄλλη φορὰ αὐτὴ ἡ σημαία!

Κι' ἐξηγήσε στὸ γέρο-Τζάκ πὸς, πέντε λεπτά μετὰ τὴν ὀρισμένη ὥρα, ἀφοῦ ἔμπαιναν πιά οἱ ἐργάτες νὰ πιάσουν δουλειὰ, ἡ σημαία κατέβαινε ἀπ' τὸ κοντάρι τῆς, σημάδι πὸς οἱ πόρτες τοῦ ἐργοστασίου ἦταν κλειστές. Ἀλίμονο σ' ὅποιον ἀργοῦσε. Τοῦ ἔδγαζαν ἀπουσία· κι' ὅστερ' ἀπὸ τρεῖς ἀπουσίες,

«Κοίταξε, Τζάκ, τί ὁμορφὰ πὸν εἶναι!» (Σελ. 280, στ. α').

ἀπὸ ἓνα πληθὸς ἐργαστήρια μὲ τριγωνικὲς σκεπές, ἀραδιασμένα σ' ἓνα κατηφορικὸ κάπως ἔδαφος πὸν τὸ αὐλάκωναν γραμμὲς σιδηροδρόμου.

Ἦταν μιὰ πόλη σιδερένια.

Τὰ βήματα ἀντηχοῦσαν ἀπάνω σὲ μεταλλινὲς πλάκες. Περπατοῦσε κανεὶς ἀνάμεσα σὲ σωρὸς ἀπὸ σιδερένιες μπάρες ἢ σὲ παλιὰ κανόνια πὸν τὰ εἶχαν γιὰ ξαναχύσιμο, σκουριασμένα ἀπέξω, μαῦρα ἀπὸ μέσα, λὲς κι' ἐκπνίζαν ἀκόμα...

Καθὼς περνοῦσαν, ὁ Ρουντίκ τοὺς ἔδειχνε τὰ διάφορα διαμερίσματα. «Ἐδῶ εἶναι τὸ ἐφαρμοστήριο... ἐδῶ εἶναι ὁ μεγάλος τὸρνος... ἐδῶ ὁ μικρός τὸρνος... ἐδῶ τὸ χυτήριο...» Κι' ἔπρεπε νὰ φωνάζῃ πολὺ γιὰ νὰ τὸν ἀκοῦνε μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ ξεκούφισμα.

Ὁ Τζάκ, σαστισμένος, κοίταζε μέσ'

ἀπὸ τις πόρτες πού, ἐξαιτίας τῆς ζέστης, ἦταν ὅλες σχεδὸν ἀνοιχτές. Κι' ἔδλεπε μπράτσα σηκωμένα, κεφάλια μαυρισμένα, μηχανὲς κινούμενες μέσα σ' ἓνα σκοτάδι σπηλιάς, πὸν κάπου-κάπου τὸ φώτιζε μιὰ κόκκινη λάμψη...

Ἀξάφνα βρέθηκαν μπροστὰ σ' ἓναν παλιὸ πύργο, πὸν οἱ τοῖχοι του ἦταν κατὰμαυροὶ ἀπ' τοὺς καπνοῦς.

— Ἐδῶ εἶναι ἡ διευθυνση, εἶπε ὁ Ρουντίκ.

Καὶ γυρίζοντας στὸν ἀδερφό του:

— Ὁ ξενεῖς καὶ σύ;

— Γιατί ὅχι; ἔκαμε ὁ Λαμπασέντρ. Δὲ θὰ μοῦ κακοφανῇ καθόλου νὰ ξαναἰδῶ τὴ «μαίμου» καὶ νὰ τῆς δειξῶ πὸς, μ' ὅλα ὅσα μοῦ προφήτεψε, ἔγινα κι' ἐγὼ στὸν κόσμο κάτι τί!

Μπήκαν στὸ παλιὸ κτίριο ἀπὸ μιὰ χαμηλὴ πόρτα κι' εἶδαν πρῶτα ἓνα σωρὸ γραφεῖα, ὅπου οἱ ὑπάλληλοι ἔγραφαν χωρὶς νὰ σηκώνουν κεφάλι. Στὸ τελευταῖο, πιὸ μεγάλο καὶ πιὸ φωτεινὸ, ἓνας αὐστηρὸς καὶ ψυχρὸς ἄνθρωπος καθόταν μπροστὰ σ' ἓνα μεγάλο τραπέζι, κοντὰ σ' ἓνα ψηλὸ παράθυρο.

— Εὐσ'σαι, μπάμπια Ρουντίκ!

— Ἐγὼ, κύριε διευθυντά. Σὰς παρουσιάξω τὸ νέο μου μαθητὴ καὶ σὰς εὐχαριστῶ πού...

— Ἄ, αὐτὸς εἶναι... Καλημέρα, παιδί μου... Μοῦ εἶπαν πὸς ἔχεις ἀληθινὴ κλίση στὴ μηχανική. Εἶναι πολὺ ὠραῖο αὐτό! Μπράβο!

Μ' ἀφοῦ κοίταξε τὸν Τζάκ προσεκτικότερα:

— Μπά! ἔκαμε. Μὰ δὲ μοῦ φαίνεται πολὺ γερὸ παιδί. Τί λὲς καὶ σύ, Ρουντίκ;

— Ἐτσι φαίνεται, μὰ δὲν εἶναι ἀδύνατο, ἀποκρίθηκε ὁ ἀρχιεργάτης. Ἀπειναντίας μὲ βεβαίωσαν πὸς ἔχει δύναμη ἐκτακτη.

— Καταπληκτική, κύριε διευθυντά! ἐπρόσθεσε κι' ὁ Λαμπασέντρ πλησιάζοντας.

Κι' ἔπειδὴ ὁ διευθυντὴς τὸν κοίταζε μὲ κάποια εκπληξή, θεώρησε χρὲς του νὰ τοῦ θυμίσῃ πὸς ἄλλοτε ἦταν κι' αὐτὸς ἐργάτης. — Ρουντίκ ὁ δευτερότοκος, — ἀλλὰ ἐδῶ κι' ἔξη χρόνια εἶχε φύγει ἀπὸ τὸ ἐργοστάσιο γιὰ νὰ μπη πρῶτα στὸ θέατρο τῆς Νάντης καὶ κατόπι στὴν Ὀπερα τοῦ Παρισιοῦ.

— Σὰς θυμοῦμαι πολὺ καλὰ, τοῦ εἶπε ὁ διευθυντὴς μ' ἐντελὸς ἀδιάφορο ὕφος. Καὶ σηκώθηκε ἀμέσως, γιὰ νὰ τελειώσῃ ἡ οἰκία.

— Πάρε τὸ μαθητὴ σου, μπάμπια Ρουντίκ καὶ προσπάθησε νὰ τὸν κάνῃς καλὸ ἐργάτη. Ἀπὸ σένα εἶμαι πάντα εὐχαριστημένος. (Ἀκολουθεῖ)

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΧΕΛΙΔΟΝΙ

[Αριθ. Έγκρ. 169]

Σάν ερχεται το καλοκαίρι
Κι' ανθίζει η τριανταφυλλιά,
Τήν ομορφή σου τη φωλιά
Θά χτίσεις στα δικά μας μέρη,

Μ' απ' το κλαδί όταν μαδᾷ το
[φύλλο
στού φθινοπώρου την όρμη,
Θά φύγης πάλι στη στιγμή
στις φοινικιές και τόν άρχαίο

[Νείλο.

* * *

Τ' ΑΙ-ΓΙΩΡΓΙΟΥ

[Αριθ. Έγκρ. 147]

«Η καμπάνα κτυπά αδιάκοπα
ντελαλόντας την αυριανή μεγάλη,
γιορτή. Ο μεταλλικός της ήχος
ξεφεύγοντας πάνω απ' το ψηλό
καμπαναριό τ' Αι-Γιώργη, πού
βρίσκεται στην κορφή του ψηλού
λόφου, σγίζει το βραδυνό σκοτάδι
κι' απλώνεται γύρω στις μοσκο-
μυρισμένες από το θυμάρη πλαγιές,
κάτω στο χωριό, ανάμεσα στα σπι-
μένα σπιτάκια με τα μικρά πα-
ράθυρα, στις καλοσκοπισμένες
αυλές και γύρω απ' τις χοιροφ-
φιαγμένες έλιές και τις καταπρά-
σινες λεύκες. Ο χαρμόσυνος ήχος
της καμπάνας, πάνω απ' το ψηλό
καμπαναριό τ' Αι-Γιώργη ξεκι-
νώντας και ντελαλόντας την αυ-
ριανή μεγάλη γιορτή του χωριού,
απλώνεται μέχρι κάτω στο πο-
τάμι, γύρω απ' τα βλασταρωμένα
πλατάνια, πού σκεπάζουν το γορ-
γοκίνητο καθαίο νερό, πέρα στα
μαντιρά των τσοπάνηδων, αντί-
περα στάλλα χωριά κι' άκόμη
μέχρι κάτω στον πράσινο κάμπο
και τα νιοφτεμένα μπουστάνια.

Τα σπίατα μοσκοβολάν από πά-
στρα κι' ατμόφουτον από νοικοκυ-
ροσύνη ήσυχια. Τα κουρτινάκια
βαλθήκανε στα καλοπλυμένα τζά-
μια, πού θά γυαλίζουν αύριο στις
πρώτες ακτίνες του ήλιου. Το
κάδρο του παπου βγάλθηκε απ' το
μπαούλο και κρεμάστη στον τοί-
χο· ο καθρέφτης σκεπάστηκε με
το λεπτό αεράτο τούλι, πού
ήτανε τόσο καιρό στο βάθος του
μπαούλου κι' αυτό φυλαγμένο·
τά φορτόβρια σκεπαστήκανε με
το λευκό πουπουλένιο σεντόνι
και το τραπέζι στρώθηκε με το
κεντητό τραπεζομάντηλο και βάλ-
θηκε στη μέση του το βάζο με τις
μαργαρίτες, τα γαρύφαλλα και τις
παπαρούνες τις κόκκινες, πού
μάζεψε η Κούλα το γιώμα μέσ'
απ' τόν κήπο τραγουδώντας.

Τό ράφι μοσκοβολάει από τα
φρέσκα φωμιά πού άραδιαστήκανε
κει πάνω, ή κασέλλα π'ότα έστρά-
γλυκά πού πόρεψε ή μητέρα κει
μέσα, και το ντουλάπι από τη ρο-
δοκόκκινη πητήτα.

Και τώρα πιά πού τοιμάστη-
καν όλα, θά βγάλ' ή μητέρα π'ό
το μπαούλο τα καλά μας φρε-
μάτα: τήν κλαδωτή ποδιά της
Κούλας τήν πολυπάστη, τη θα-
λασσιά μπλουζέτσα του Νίκου,

και τις ριγωτές του καλτσότσες.
Θά φορέσει κι' αυτή το καινούρι-
ο της σταχτή φόρεμα κι' όλοι
μαζί, — ή Κούλα θά πηγαίνει
μπροστά κρατώντας τόν Νικόλα απ'
το χέρι, — θά πάρωμε το φιδωτό
δρομάκο πού περνά ανάμεσα απ'
τις λιγαριές και τα σχοινιά και
θ' ανεβούμε πάνω στον Αι-Γιώρ-
γη πού γίνεται δλονυχτία απόψε.

Τάστέρια άφθονα λάμπουνε
και τό σκοτάδι πού πύκνωσε κι'
ή άσέληνη νύχτα τα κάνει πιο
πολύ φωτεινά. Κάτω στο χωριό
μερικά φώτα διακρίνεις έδω και
κει κι' άλλα πέρα στον κάμπο.
Κόσμος ανεβαίνει αδιάκοπα δώ
πάνου, — άκόμη κι' απ' τα γειτο-
νικά χωριά είναι φεσμένοι, κι'
άσπάζονται τη μεγάλη χρυσή
εικόνα τ' Αι-Γιώργη, πού στη-
θηκε στής έκκλησίτσας τήν πόρτα,
στολισμένη μ' ένα στεφάνι τριαν-
ταφυλλών. Ένας σωρός λιβάνι
φεριμένος τάμα καίει κει στάζω-
νάρι αδιάκοπα κι' ο καπνός του
ανεβαίνει στάστέρια ολόγισια. «Η
έκκλησιούλα στολισμένη με τίς μου-
στιές πού μοσχ'βολάνε, ο παπάς
με το χρωματιστό πετραχίλι του
και τα κατάσπρα γένεα του, οι
βαθ'όχοιμες είκόνες πού λάμπουνε
και τάφθονα φώτα, κεριά βαλμέ-
να στα μαγουνάλια κι' άλλα πού
κρατάνε στα χέρια, δίνουνε μια
ξωτική όμορφιά μέσα στη νύχτα.
Και τότε, σά βλέπεις τήν κατανύξη
πού πλημμυρίζει τόσες ψυχές, τη
φωτοχυσία τήν άπλετη, κι' άκούς
τη μελωδική ψαλμωδία, κι' όλα
τούτα μέσα στη νύχτα, έδω στην
κορφή του βουνού, τότε, χωρίς
νά έξερης γιατί, θάθελες νάγκα-
λιάσες όλο τούτο τόν κόσμο, γέ-
ρους και νιούς, γερούς κι' άρρω-
στους, φίλους κι' έχθρούς. Είναι
μια άλλη ψυχή πού ξετυλίγεται
μέσα μας μερικες θεοσταλτες
ώρες, άνώτερη από κάθε επίγειο,
μακριά π'ότα κάθε ταπεινή σκέψη,
πλασμένη μονάχα με της άγάπης
το άρωμα, — το καλύτερο δώρο του
Πλάστη.

* * *

ΨΥΧΟΣΑΒΒΑΤΟ

[Αριθ. Έγκρ. 146]

Γκλάν! Γκλάν! Γκλάν! Γκλάν!
Έσήμανε το μικρό καιάστρο
έκκλησάκι του προφήτ' Ηλία, πού
βρίσκεται εκεί άπάνω στην άκρη
του χωριού, στην κορυφή του
λόφου. Ήταν Ψυχόσάββατο· και
κάθε σπιτι έπρεπε νά στείλη ένα
πιατάκι στάρι στην έκκλησιά του
νεκροταφείου, — για νά φάνε οι
ψυχές. Ο ήλιος άρχισε νάπο-
σύρη σιγά-σιγά τις άχτίδες του
απ' το μικρό χωριουδάκι, τ' άη-
δόνια γλυκοκαϊδούσιν χαρού-
μενα, πετώντας ανάμεσα απ' τ'
ανθισμένα δένδρα της άνοιξης,
π'ότα το ποταμάκι κατέβαινε από
ψηλά, άρροκουνώντας τα πλατιά
φτερά του μύλου.

* * *

* * *

* * *

μ' ένα πιατάκι στάρι καθεμιά,
πήραν το δρόμο πού έβγαίνει στο
έκκλησάκι. Νά ή κυρά-Γιαννού
του μυλωνά, ή κυρά-Πέτραινα
του περβολάρη, ή κυρά-Δημητρί-
να του πρόεδρου... Κι' άλλες
πολλές φαινότουσαν στο μονο-
πάτι, πλησιάζοντας στο νεκροτα-
φείο. Ο Παπάς, ένας γέρος ό-
γδοντάρης, με σεβάσμια μορφή
και με μακριά κατάλευκα γένια,
περίμενε μπρος στην άγία-Πύλη
κι' ένας γέρος - ψάλτης μουρμού-
ριζε στο ψαλτήρι του. Άμέτρητα
κεριά καίγανε στο μεγάλο μα-
νονάκι, και μια γοηούλα πού
φαινότανε για έκκλησάρισα, μά-
ζεψε τις δεκάρες και τα πρόσφο-
ρα πού φέροναν οι χωριάτις για
τόν «παπούλη». Το κορίνι γιό-
μισε πιά από στάρι.

«Εύλογητός ει ή Κύριε...» άκού-
στηκε ή γέριχη φωνή του παπά,
και τ' ολοκάθαρο έκκλησάκι άν-
τήχησε πέρα για πέρα. Τί ώρα
ήταν πού έλαβε τώρα το μικρό αυ-
τό έκκλησάκι; Άρα σιωπή. Μό-
νο ή φωνή του γέρου παπά άκού-
γότανε, πού προσηλωμένος τώρα
στο Χριστό πού ήτανε στο άση-
μοστολισμένο τέμπλο του, έλεγε
τις ευχές. Σέ λίγο ή λειτουρ-
γία τελείωσε, κι' οι γοηούλες
τώρα, κάτω όπ' τα κυπρίσια,
άρχισαν νά μοιρολογούν πάνω
στα μνήματα, καθεμιά πονε-
μένη ψυχή τόν δικό της χαμένο.
Κι' ή φύση ή γλυκαία, πού γε-
λούσε στην άνθισμένη άνοιξη γιό-
μισε τώρα από λυγμούς, από κλά-
ματα κι' από λιβάνι.

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

Τό πρώτιστον καθήκον
του καλού συνδρομητού
είναι ή έγκαιρος άναπό-
σις της συνδρομής του.

ΜΙΚΡΟΣ ΔΙΑΤΟΝΙΣΜΟΣ ΣΤΙΣΕΩΣ

Διαβάστε πρώτα αυτό το κείμε-
νο, πού είναι ή άρχή ενός μικρού
άνεκδότου διηγήματος.

ΤΟ ΚΑΙΝΟΥΡΙΟ ΦΟΡΕΜΑ

Τήν Κυριακή εκείνη ήτανιό-
λα και μια μεγάλη γιορτή ή μο-
κρή Έλένη έντεκα χρονών ήμο-
ριτσάκι έβαλε για πρώτη φο-
ρά το καινούριο της φόρεμα τί
όμορφο γαλάζιο σάν τόν ουρανό
με άσπρα κουμπιά και με ά-
σπρες κορδελιτσες τρέλα σου
πηγαίνει θανυμάσια της ελπε ή
ξαδέρφη της ή Κατίνα πού το
ζήλεψε λιγανά κοντά το βρίσκει
νάταν ένα δάχτυλο μακρότερο
όχι έλπε ή Έλένη τώρα
κάνουν τόσο κοντά κι' ακόμα
πιά κοντά ναι έλπε ή άλλη με
τα μεγαλύτερα κορίτσια έσπεί-
σαι πολύ μικρή για τόσο κοντά
φουστάνι ή Έλένη γέλασε νο-
μίζοντας πως ή ξαδέρφη της θέ-
λησε νά της κάνη έν' άστείο δέν
κατάλαβε πως έλπε πεί μιαν ά-
νοησία από τη ζήλεια της γιατί
αυτή ήταν ένα άθώο κορίτσι δέν
έξήλεσε κανένα και δέν φαντα-
ζόταν πως υπάρχουν σόν κό-
σμο και ζηλιάδες γελώντας ά-
κόμα βγήκε με τη μητέρα της
νά πάη στην έκκλησιά στο δρό-
μο όλοι την κοιτάζαν οι γνο-
στοι οι γνωστές της έλεγαν ή της
ψιθύριζαν με γεια κι' ή Έλένη
ήταν πολύ ευχαριστημένη και
χαρούμενη για τώρα της το
καινούριο φόρεμα σε λίγο πτή-
γε στην έκκλησιά κι' ή Κατίνα
κι' έστάθηκε κοντά της...

«Ε, καταλάβατε τίποτα; Όχι
βέβαια μεγάλα πράγματα... Πρέ-
πει νά το ξαναδιαβάσετε δυο και
τρεις φορές για νάόχισετε κάτι νά
καταλαβαίνετε. Γιατί το κείμενο
αυτό είναι μονοκόμματο. Νομί-
ζεις πως κάποιος μιλά γρήγορα
γρήγορα, μονότονα, χωρίς νά σέ-
νεται πουνθενά, χωρίς νάλλά-
ζη τόνο, χωρίς νά χρωματίζει. Γιατί
ούτε κόμμα υπάρχει, ούτε τελεία,
ούτε άνω τελεία, ούτε άποσιωπι-
τικό, ούτε θαυμαστικό, ούτε ει-
σαγωγικό, ούτε παύλα, ούτε ει-
σαγωγικός, ούτε κεφαλαίο γράμμα,
τίποτα. Το κείμενο αυτό δέν έχει
στιξη.

«Αλλά θά τη μαντέψετε και θά
τη βάλετε σεις. Θά χωρίσετε αυ-
τό το μονοκόμματο κείμενο με
τα σημεία πού πρέπει, έκει πού
πρέπει, σε παραγράφους, σε προ-
τάσεις, σε παρεμπιπτούσες προ-
τάσεις ή παρενθέσεις. Θά χωρί-
σετε ακόμα τούς διαλόγους πού
έχει μέσα, από τη διήγηση και
θά κλείσετε τούς πρώτους σε εισα-
γωγικά. Θά τόν δώσετε δηλαδή
τη μορφή πού θά είχε άν ήτα
τυπωμένο κανονικά, όπως τυπώ-
νται συνήθως τα κείμενα τώ-

«Όσοι έληξε ή συνδρομή
των, όφείλουν νά τήν άνανε-
ώσουν το ταχύτερον.
Όσοι δέν έστειλαν το υπό-
λοιπον της συνδρομής του
προηγούμενου έτους, παρα-
καλούνται νά το στείλουν.
Όσοι επιθυμούν νά λά-
βουν μέρος εις τήν κίνηση,
πρέπει νά στείλουν δρ. 10
διά νά πάρουν ψευδώνυμον
και νά προτείνουν δύο-τρία
της άρεσκείας των προς έκ-
λογήν.

Διά τόν Μνημείον του Πο-
λέμου δεκτή κάθε προσφορά,
και ή μικροτέρα.

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

διηγημάτων. Κι' αυτό είναι το
θέμα του σημερινού μας Μικρού
Διαγωνισμού.

Είναι ο δεύτερος πού κάνω ά-
πό τούς άπό τις άπορίες σου. Όχι,
και ψευδώνυμο νάχη κανείς, δέν
επιτρέπεται νά φανή στη Σελίδα
με τόνωμά του. Γιατί πού θά το έ-
ρη ο άλλος; Κι' άφού ο Κανονι-
σμός λέγει ότι μόνο όσοι έχουν ψευ-
δώνυμο λαβαίνουν μέρος στη Σελί-
δα, θά νομίσω πως κάνω εξαίρεση.
—Ναι, στο Διαγωνισμό των Λευ-
κών Λέξεων μπορεί κανείς νά ση-
μειώσει όλες τις λέξεις πού νομι-
ζει ότι ταιριάζουν σε κάθε θέση.
Κι' άν ανάμεσα σ' αυτές είναι κι'
ή ζητούμενη, ή δική μου, ή λύση
θεωρείται όρθή. — Τα σωστά είναι
μεγαλύτερος (ή α, τα εις ύστερος
ήτοι γράφουν με υ), τώρα, έται-
ρεία. «Όσο για το πρᾶγμα, με ό-
ξετα είναι λάθος. «Ο αν ή λέξη εί-
ναι άρχαία κι' έχη περισπωμή,
διατηρούμε τήν περισπωμένη της
και στη Δημοτική: αίμα, σώμα,
κήπος κτλ.» Στις νέες λέξεις βά-
ζουμε όξεία: Βούλο, μούτρο, ή
γυναικα κτλ. Επίσης και το πρᾶ-
γμα, όταν το κάνουμε πρᾶγμα ή
πράμα, θέλει όξεία. Τώρα, είναι
και δημοτικιστές πού παντού βά-
ζουν όξεία (αίμα, σώμα) είναι
κι' άλλοι πού γράφουν μούτρο, ή
γυναικα, με περισπωμένη. Άλλά
το επικρατέστερο σύστημα είναι
αυτό πού μεταχειρίζομαι κι' έγώ. «Ε,
θά ίδωμε μεθαύριο και τη Γραμ-
ματική της Ακαδημίας...»

1. — Το κείμενο με τη στίξη
του πρέπει νά γραφθή πολύ κα-
θαρά, με μεγάλα γράμματα, σ'
ένα φύλλο χαρτί όχι μικρότερο ά-
πό μισή σελίδα της «Διαπλάσεως».
(Καλό θάταν μάλιστα άν τά ση-
μεία της στίξεως γραφόνταν με
κόκκινο μελάνι, καθώς και τα κε-
φαλαία γράμματα, για νά διακρί-
νονται άμέσως.) Από πάνω, το
χειρόγραφο πρέπει νάχη τόνωμα
του διαγωνιζομένου, το ψευδών-
υμίο του (άν έχη) τήν ηλικία,
τη διαμονή και ή χρονολογία.
Υστερα τόν τίτλο: «Γιά τόν Μ.
Διαγωνισμό ΣΤΙΣΕΩΣ.—Τό Και-
νούριο Φόρεμα». Και στο τέλος
πάλι τήν ύπογραφή.

2. — Δωρεάν μπορούν νά λάβουν
μέρος όσοι έχουν ψευδώνυμο έγ-
κριμένο για το 1926. Με πλη-
ρωμή δραχμής οι χωρίς ψευδώνυ-
μο συνδρομηται ή άδέλφια των,
και δραχμών δύο οι άγορασταί.

3. — Βραβεία θάπονεμηθούν τα
έκρινόμενα για όλους τούς μικρούς
Διαγωνισμούς, σύμφωνα με το 5'
Κεφάλαιο του Όδηγού (§ 2 και
καθεξής.)

4. — Απαντήσεις είναι δεκταί
ως το τέλος Σεπτεμβρίου.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Αθήναι, 38 δδδς Εύριπίδου
τήν 26 Ιουλίου 1926.

ΜΕ μεγάλη χαρά δημοσιεύω σή-
μερα ένα φώτο ποιηματάκι του κ.
Γιάννη Περγαλιού. «Ο παλιός κι'
άγαπητός μου συνεργάτης, ύστερ'
από τόσο καιρό, μού το έστειλε
κι' ένα γράμμα πού με συγκίνησε
πολύ... Έλπίζω τώρα νά μάς θυ-
μάται κάπου-κάπου, και μένα και
τά παιδιά μου πού τόσο τόν αγα-
πούμε.

Κι' ή Μαρκίτα, — μού γράφει,
— έπαθε κάποτε τα ίδια με το μι-
κρό έκείν' φίλο του κ. Φαίδωνα.
Της έστειλαν (δηλαδή ένα φάκε-
λο μ' ένα χαρτί πού άρχιζε έτσι:
«Είς τήν Ίερουσαλήμ ήκούσθη φω-
νή...») Ένα σωρό άλλες «κουταμά-
ρες» και στο τέλος τήν όδηγία νά
το αντιγράψη 9 φορές κτλ. γιατί
αλλοτρίωτικα θά της συνέβαινε κακό.
Η Μαρκίτα όμως δέν το έκαμε
κι' όχι μόνο κακό δέν της συνέβη,
άλλ' άπεναντίας έκτεινε ή ήμε-
ρες έλαβε και μια πολύ ευχάριστη
έπίσημη. Πού θά πη ότι... καμιά
φωνή δέν ήκούσθη εις τήν Ίερου-
σαλήμ...

Στήν ηλικία σου, Νάγκισσε, δέν
μπορεί νά χάση κανείς το θάρρος
από τήν άγάπη της ζωής, όσο με-
γάλη άρρώστια κι' άν πάρας.
Πάντα ή λιποψυχία σου θάτν πα-
ροδική· τά λόγια μού συντέλεσαν
μόνο νά περάση πού γρήγορα (και
γι' αυτό χαίρω πολύ.) Χαίρω άκό-

αυτοτέλεις, ανεξάρτητο, και μπο-
ρεί κανείς νά το διαδάσσει χωρίς νά-
χη διαβάσει τίλλα.

Μαχάρι Δέφνερ, άπάντω σε με-
ρικές από τις άπορίες σου. Όχι,
και ψευδώνυμο νάχη κανείς, δέν
επιτρέπεται νά φανή στη Σελίδα
με τόνωμά του. Γιατί πού θά το έ-
ρη ο άλλος; Κι' άφού ο Κανονι-
σμός λέγει ότι μόνο όσοι έχουν ψευ-
δώνυμο λαβαίνουν μέρος στη Σελί-
δα, θά νομίσω πως κάνω εξαίρεση.
—Ναι, στο Διαγωνισμό των Λευ-
κών Λέξεων μπορεί κανείς νά ση-
μειώσει όλες τις λέξεις πού νομι-
ζει ότι ταιριάζουν σε κάθε θέση.
Κι' άν ανάμεσα σ' αυτές είναι κι'
ή ζητούμενη, ή δική μου, ή λύση
θεωρείται όρθή. — Τα σωστά είναι
μεγαλύτερος (ή α, τα εις ύστερος
ήτοι γράφουν με υ), τώρα, έται-
ρεία. «Όσο για το πρᾶγμα, με ό-
ξετα είναι λάθος. «Ο αν ή λέξη εί-
ναι άρχαία κι' έχη περισπωμή,
διατηρούμε τήν περισπωμένη της
και στη Δημοτική: αίμα, σώμα,
κήπος κτλ.» Στις νέες λέξεις βά-
ζουμε όξεία: Βούλο, μούτρο, ή
γυναικα κτλ. Επίσης και το πρᾶ-
γμα, όταν το κάνουμε πρᾶγμα ή
πράμα, θέλει όξεία. Τώρα, είναι
και δημοτικιστές πού παντού βά-
ζουν όξεία (αίμα, σώμα) είναι
κι' άλλοι πού γράφουν μούτρο, ή
γυναικα, με περισπωμένη. Άλλά
το επικρατέστερο σύστημα είναι
αυτό πού μεταχειρίζομαι κι' έγώ. «Ε,
θά ίδωμε μεθαύριο και τη Γραμ-
ματική της Ακαδημίας...»

2. — Δωρεάν μπορούν νά λάβουν
μέρος όσοι έχουν ψευδώνυμο έγ-
κριμένο για το 1926. Με πλη-
ρωμή δραχμής οι χωρίς ψευδώνυ-
μο συνδρομηται ή άδέλφια των,
και δραχμών δύο οι άγορασταί.

3. — Βραβεία θάπονεμηθούν τα
έκρινόμενα για όλους τούς μικρούς
Διαγωνισμούς, σύμφωνα με το 5'
Κεφάλαιο του Όδηγού (§ 2 και
καθεξής.)

4. — Απαντήσεις είναι δεκταί
ως το τέλος Σεπτεμβρίου.

Κι' ή Μαρκίτα, — μού γράφει,
— έπαθε κάποτε τα ίδια με το μι-
κρό έκείν' φίλο του κ. Φαίδωνα.
Της έστειλαν (δηλαδή ένα φάκε-
λο μ' ένα χαρτί πού άρχιζε έτσι:
«Είς τήν Ίερουσαλήμ ήκούσθη φω-
νή...») Ένα σωρό άλλες «κουταμά-
ρες» και στο τέλος τήν όδηγία νά
το αντιγράψη 9 φορές κτλ. γιατί
αλλοτρίωτικα θά της συνέβαινε κακό.
Η Μαρκίτα όμως δέν το έκαμε
κι' όχι μόνο κακό δέν της συνέβη,
άλλ' άπεναντίας έκτεινε ή ήμε-
ρες έλαβε και μια πολύ ευχάριστη
έπίσημη. Πού θά πη ότι... καμιά
φωνή δέν ήκούσθη εις τήν Ίερου-
σαλήμ...

Στήν ηλικία σου, Νάγκισσε, δέν
μπορεί νά χάση κανείς το θάρρος
από τήν άγάπη της ζωής, όσο με-
γάλη άρρώστια κι' άν πάρας.
Πάντα ή λιποψυχία σου θάτν πα-
ροδική· τά λόγια μού συντέλεσαν
μόνο νά περάση πού γρήγορα (και
γι' αυτό χαίρω πολύ.) Χαίρω άκό-

μα πού, άν και μεγάλος, θά λα-
βαίνης πάλι μέρος σ' όλους τούς
Διαγωνισμούς και σ' ευχαριστώ για
όσα γράφεις άπάνω σ' αυτό. Ό κ.
Φαίδων νομίζει, — άν και δέν θυ-
μάται καλᾶ, — ότι εξαίρετα γρά-
φεις και τέτοια υπερφυσικά και
γι' αυτό μόνο δέν έκαμε «Επιστο-
λή» για κείνα πού τού έγραψες,
κι' όχι γιατί το θέμα δέν θάταν
«γενικό ένδιαφέροντος». «Όσο για
τήν «Κυριακή της Διαπλάσεως»,
οι άπαντήσεις στήν τελευταία, πού
έχην προκηρυχθεί πού πολλών έτών,
έχουν βέβαια μπαγιάτικη· ο Άνα-
νίας όμως θά βρή τρόπο νά τις...
φρεσκάρη, — θά ίδης, — κι' ή Κυ-
ριακή αυτή, ή παλιά, θάνα ένδια-
φέρουσα σάν χθεσινή. Έννοείται
ότι συγχρόνως θά προκηρυχθή νέα
πού αυτ' ή θά γίνη σύντομα.

Πώς φαντάζεται τήν «Άλληλο-
γραφία μου ή Ελιά; δηλαδή τί
φαντάζεται όταν διαδάσσει τήν «Ά-
λληλογραφία μου; Ακούστε τί λέει:
Πώς σ' ένα όμορφο συγγραμμένο
σαλονάκι-γραφέι, μαζί με τήν ά-
γαπητή σου Διάπλαση, τόν αγαπη-
τό και σεβαστό διευθυντή μας κ.
Παπαδόπουλο, τόν κ. Φαίδωνα και
τούς λοιπούς συνεργάτες, βρίσκον-
ται όλα τά παιδιά πού μού γρά-
φουν, και κει κουδεντιάζουν για
διάφορα πράγματα, για τή ζωή
τους, τά μαθήματά τους, τις δια-
σκεδάσεις τους, λένε τις άπορίες
τους κι' άκούνε τις όδηγίες και τις
συμβουλές μας, όπως γίνεται σε μια
οικογένεια το βράδυ. Στο τέλος, ένα
ένα παιδί σιγώνεται, περνά απ' το
γραφείο, άκούει δυο λόγια βιαστί-
κα, — μια ευχή, μια πληροφορία,
— χαιρετά και φεύγει. Κι' αυτό εί-
ναι το «Η Διπλάσις άσπάζεται».
Κάτι τέτοιο δέν φαντάζεσθε και
σεις;...

Νά κι' ή Νοικοκυρούλα, πού
τη συγχάρω για το άριστά· δέν
μού έγραψε τόσο καιρό γιατί έ-
κανε... έστειλ' και περιμένε νά
γράφη και νά δροσίσω για νά μού
βρέσθω. Αμ' έγώ ή καμμένη πού
σά· γράφω όταν μού γράφετε, — κι'
όταν δέν μού γράφετε ακόμα, — με
έσπειν ή με κρύο, βρέχει χιονίζει...
Άς είναι. Ίδέτε όμως τί γόνιμη
σε ιδέες· πού είναι ή Νοικοκυρού-
λα! Μού προτείνει πάλι μια ευφρέ-
στατη για νά συμπληρωθή το πο-
σόν πού χρειάζεται ακόμα για το
Μνημείο του Πολέμου. Άλλη μια,
πολύ καλή, μού προτείνει κι' ο
Μιχαήλ Δέφνερ. Επειδή όμως
τά λίγα πού λέπουν, έλπίζω νά
μας έσπουν γρήγορα, πρὸς το παρόν
δέν θά κάμω τίποτα. Αργότερα, άν
ιδᾶ ότι θά χρειασθούν κι' έκτακτα
μέτρα, θά κάμω το Λαχείο πού
μού προτείνει ή Νοικοκυρούλα.

Καλή διασκέδαση λοιπόν στην
Τράπεζα, Αργιοκάταινο. Από
κει τουλάχιστον έλπίζω νά μού γρά-
ψης, πού συχνά απ' το χειμώνα
πού δέ σάφηναν τά πολλά μαθή-
ματα. Έχεις δικιο ότι έλας αυτός ο
Μιχαήλ Δέφνερ, — θά κάμω το Λαχείο πού
μού προτείνει ή Νοικοκυρούλα.
Καλή διασκέδαση λοιπόν στην
Τράπεζα, Αργιοκάταινο. Από
κει τουλάχιστον έλπίζω νά μού γρά-
ψης, πού συχνά απ' το χειμώνα
πού δέ σάφηναν τά πολλά μαθή-
ματα. Έχεις δικιο ότι έλας αυτός ο
Μιχαήλ Δέφνερ, — θά κάμω το Λαχείο πού
μού προτείνει ή Νοικοκυρούλα.

Νέα Ψευδώνυμα: Πυρο-
λητής Κανάρης, Α. (ΚΣ). Κορη-
κάκι, Α. (ΣΣ). Νάτ-Πιγκερτον, Α.
(Τρέμει!!) Σέφ-Λόγκολις, Α.
(ΙΙΙ). Αθλήτορας, κ. (ΚΠ). Ορ-
φάνουλα, (ΚΠ).

— είναι τα κορίτσια πού, σάν έσέ-
να εξακολουθούν και μεγάλα νά
καταγίνονται, νά μελτούν,

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: **Ὁλυμπία** (μπράβο, μικροῦλα μου! σὲ φιλεῖ κι' ἡ κυρά-Μάρθα· ἔ, τοῦ χρόνου λοιπὸν ἐλπίζω...) **Ξανθὴν Ἑλληνοπούλαν** (κι' ἐγὼ εἶμαι πολὺ εὐχαριστικήν) πολὺ ὥρατο τὸ γράμμα σου καὶ θέλω νὰ μοῦ γράψης συχνά· γιὰ τὰ ἄριστα σὲ συγχάρω!) **Ἀμαζόνα** (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα· καὶ τώρα περιμένω γράμμα σου ἀπὸ τὴν ἐξοχή·) **Κένταυρον** (Παιδικὰ Πνεύματα δέχομαι πάντα· πότε θὰ ξεσπάθω καὶ κομμάτια θὰ σὰς πωρῶ, ἐννοεῖται πῶς ἂν ὁ κόντες-Πίπης δὲν ἦταν ντυμένος ἀρκουδά, ἡ Ἀράπα θὰ τὸν ἔτρωγε ἀμέσως· ἀλλὰ εἶχε τύχη καί, καθὼς θὰ εἶδες, συνέβη τὸ ἐναντίο...) **Ἀστὸν τῆς Ἑλπίδος** (δὲν πεiráζει, φάνει νὰ μοῦ γράψης τώρα συχνά· χαίρω πὺς πὺς ἀρέσουν τόσο τὰ μυθιστορήματά μου καὶ πὺς γουστάρεις πολὺ τὸ Δαμπασσέντρ μὲ τὸ ντό του...) **Διαβολέμένο Ροδιτάκι** (ναί, εἶδα γὰρ τοὺς φοβεροὺς αὐτοὺς σεισμοὺς πὺς σὲ τόσα μέρη ἔφεραν καταστροφές· οἱ καλοὶ μου τόμοι εἶναι τὸ καλὺτερόν γιὰ τὴς διακοπές) **Γαλανόλευκην Σημαίαν** (μὲ χαρὰ ἔλαβα γράμμα σου ὕστερ' ἀπὸ τόσον καιρὸ· μὴ ἔτσι φαίνεται, τὸ φθινόπωρόν θὰ γίνουν τ' ἀποκαλυπτήρια) **Ραϊμόνδον Μπονέ** (τὸ νόημα πάει καλά, ἀλλὰ ἡ γλῶσσα αὐτῶν τῶν μεταφράσεων δὲν εἶναι κατάλληλη· θέλω ἀπλοῦστερ' ἔχε το δπ' ὅφει σου γι' ἀργότερα, ἔταν θὰ ζητήσω καὶ θὰ μπορέσης νὰ μοῦ στείλῃς τίποτε ἄλλο γιὰ τὴ Σελίδα· πρόσθεσε ὅμως καὶ τὸ θέμα νὰ εἶναι κατάλληλο, παιδικό) **Χόρ-Χόρ Ἀγὰ** (τὸ Π. Πνεῦμα σου γ'νωστό· Φαίδρα καὶ Ἀσκησις δὲν δέχομαι τώρα) **Ταρζάν** (σὲ συγχάρω γιὰ τὸ ἄριστα) **Δωρίδα** (ἔστειλα ἐκ νέου) **Γλυκὸ Χαμόγελο** (ἔστειλα· ἔχει δὲν εἶναι λάθος· ἐγὼ ἔβαλα ποιητὴν ἀντὶ τῆς βασιστοσύνης πὺς εἶχες στήν Ἀσκήσιν σου, καί τοῦτο γιὰ τὴ ποιητὴς μου εἶναι πὺς γ'νωστός ἀπὸ τὴ βασιστοσύνη σου) **Δημ. Γιαν.** (ἔχει βέβαια ὁ κ. Φαίδων μόνον σὲ σὰς γράφει· καί ποιος ἐκεῖ θὰ πῆρε τὸ ψευδώνυμό του, μὲ τὴν ἰδίαν ὅτι τὸ ράσο καὶ τὸ παπὰ...) **Φωτεινὸν** (σοῦ εὐχομαι περαστικά) **Συλάβαν Βασίλισσαν** (ἔλαβα εὐχαριστῶ) λύσεις ναί, νὰ στείλῃς) **Δίαν Ἀνθ. Πολέμη** (χρυσόδετα βιβλία δὲν ἔχω· διάλεξε ἀπὸ τὸν Τιμοκατάλογο νὰ σοῦ στείλω ἄδεια) **Αἰγὸνικη** (ἄχ, αὐτὴ ἡ τεμπελιά!... τὸ μυθιστόρημα πὺς λές, δημοσιεύεται ὁλοὺν στήν ἐφημερίδα «Καθημερινή»· μπράβο πὺς ἔμαθες γραφομηχανή, ἀλλὰ προσιμῶ νὰ μοῦ γράψῃς μὲ τὴν πέννα) **Ἀστὸν τῆς Ἑλπίδος** (ἔλαβα καὶ τὸ δεύτερο γράμμα σου τώρα δά· βέβαια, καθε διαγωνισμός εἶναι χωριστός· θὰ στείλῃς τὰς λύσεις ἀπ' τὴν ἀρχὴ τῆς Τριμηνίας, δηλ. ἀπὸ 1ης 'Ιουνίου· καὶ θὰ κριθῇ ἀναλόγως τῶν λύσεων πὺς θὰ ἔχεις βρεῖ μὲχρι τέλους Ἀυγούστου· ἔπειτα θὰ ἔλθῃ νῶς Διαγωνισμός· κι' ἂν θέλῃς, θὰ λάβῃς μέρος καὶ σ' αὐτόν) **Γ. Ν. Δρόσον** (χαίρω πολὺ,

παλιέ μου φίλε, πὺς ἀποφάσεις νὰ μοῦ γράψῃς· βέβαια στήν ἀριθμὴν τῶν στίχων λοχιαρίζονται κι' οἱ ἐπικεφαλίδες, οἱ τίτλοι, αἱ ὑπογραφαὶ κτλ· στίχοι δὲν εἶναι κι' αὐτά· ὅπως δὲν ποτε τὸ «θαλάσσιμα» δὲν ἔχει σημασία· ἐγὼ θὰ ἰδῶ μόνον ἂν βρῇς ἢ ὅχι τὴ λέξη) **Πυρπολητὴν Κανάρην** καὶ **Κρητικὰν** (αὐτὰ σὰς ἐνέκριναν, χαίρω πολὺ γιὰ τὴν ἀπόφασίν σου κι' ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψῃς τακτικά) **Ἀντριώτην** (ναί· εὐχαριστῶ πάρα πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα) **Ἑλληνικὸν Ἰδεώδες** (ἔχει, αὐτοὶ δὲν εἶναι πιά· γιὰ τὸ ἄλλο πὺς νὰ θυμῶμαι ὅλους τοὺς τύπους καὶ δὲν ἔχω πρόχειρη μυθολογία) **Υψιπέτην Ἀετὸν** (καλῶς ἦλθες!) **Σκλάβαν Βασίλισσαν** (σοῦ εἶχ' ἀπαντήσει παρ' ἑαυτῶν, ὅταν ἔλαβα καὶ τὸ δεύτερο· γιὰ τὴ Σ.Σ. πρὸς τὸ παρὸν δὲν δέχομαι· σὲ τέτοια γράμματα σὰν αὐτὸ πὺς ἔλαβες, νὰ μὴν ἀπαντᾷ· νὰ τὰ στείλῃς κομμάτια) **Λάζαρον Καλύβαν** (καί σένα σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα) **Φοῖβον, Γερδοῦμον** κ.λ. κτλ.

Θ. Μ., Συρανῶ, Εὐστράτιον Παζινόν (ἔλαβα, εὐχαριστῶ) **Μανούσον Γ. Μανούσαν, Ἐλενίτσον Ἀντωνιάδου** (ἔστειλα). **Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 25 'Ιουλίου, θάπαντῶς στὸ ἐρχόμενο.**

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 227 Διαγωνισμοῦ. Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι 30 Σεπτεμβρίου)

544. Δεξιόγραφος

Τῆς Ἀγίας Γραφῆς γυναίκα
Σύμφωνο παίρνει μπροστά
Κι' ἐνα αἰσθημα γεννιέται
Ἀπ' τὰ πὺς εὐγενικά.

Ἀγνή Ψυχούλα

545. Λογοπαικτικὸς Συλλαβόγραφος

Υποθετικὸ πὺς ξέρεις
Δυὸ φορὲς ἂν τὸ προφέρῃς,
Μιά μεγάλη ὁροσειρά
Θι μὰς κἀνης μιά χαρά.
Δημήτριος Π. Καφεζέσης

546. Στοιχειόγραφος

Ὅπως ἔχω ἂν μάφισης,
Στὸ Αἰγαῖο εἶμαι νησί.
Ἄν τὸν τόνο μου κινήσης
Καὶ τὸ μὴ μου κἀνης νῆ,
Ζῶα θὰ τροφοδοτήσης,
Κατοικίδια καὶ μὴ.

Ἰρις

547. Δημῶδες Αἰνίγμα

Φίδι ρουφάει τὴ θάλασσα
Κι' ἡ θάλασσα στερεύει·
Μὰ στοῦ φιδιού τὴν κεφαλὴ
Ὁ ἥλιος βασιλεύει.

Αἰματοβαμμένη Δόξα

548. Πυραμῖς

+
* + *
* * + * *
* * * + * * *
* * * * + * * * *

Οἱ σταυροὶ καθέτως χώρα τῆς Μ. Ἀσίας. Ὁριζοντίως ἐκ τῶν ἄνω· νῆσος τοῦ Αἰγαίου, γεωμετρικὸν σχῆμα, ὥρα τοῦ ἔτους καὶ περιφῆμος πορθμός.

Γεώργιος Σ. Καρακαλᾶς

549. Κρυπτογραφικόν

1 2 3 4 5 6 7 = Ἀπόστολος
2 1 2 3 6 7 = Κριτής
3 4 7 = Νῆσος
4 7 = Ἐπίσημα
5 1 2 7 = Σοφός
6 1 3 6 7 = Κατοικεῖται
7 4 6 7 = Δὲν ἔπαθε τίποτε
Δόκιμες Ἀρτανιάν

550-554. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἐνὸς γράμματος εἰς ἐκάστην τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἐνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλα τόσαι λέξεις: **κῆτος, κῶμη, Πρίαμος, λίθος, σκότος.**

Ἰωάννης Σπ. Μαλικούτσος

555. Τριπλὴ Ἀκροστιχίς

Τὰ μὲν ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητούμενων λέξεων ἀποτελοῦν ἀρχαῖν πόλιν τῆς Ἀσίας, τὰ δεύτερα γράμματα χώραν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὰ τρίτα πόλιν τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἰταλίας:

1. Φυσικὴ Ἐπιστήμη· 2, Ὁροσειρὰ τῆς Εὐρώπης· 3, Νῆσος τοῦ Αἰγαίου· 4, Σκεῦος καὶ ἀγώνισμα· 5, Πλανήτης· 6, Πέλαγος· 7, Κοινὸν ὄνομα μετ' ἄλλου.

Περὶφανο Ἐλατο

556-560. Ὁμοιόμορφα Φωνηεντόλιπα

1. ΑΙΟΗ = Ἀμαζών
2. ΑΙΟΗ = Ζῶον
3. ΑΙΟΗ = Βασιλοπούλα
4. ΑΙΟΗ = Μοῦσα
5. ΑΙΟΗ = Νύμφη

Νιόβη

561. Γεῖφος

Τυρὶ Αἰσχρὴ μ' 1

Ἀνδρέας Σ. Παναγιωτόπουλος

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

562. Énigme

Doublez son S et cette chose
Très nuisible, très mal,
Devendra, dans la mer,
Grand ou petit animal.
(Πρωτότυπον)

Φευρτουνασμένη Θάλασσα

563. Sans Voyelles

I, - * - * - v - t j r s - * - l - r v r

Δημήτριος Χ. Παπαϊωάννου

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 20

295. Περίανδρος (περί, Ἄνδρος)· 296. Χρυσός· Χρῦσης.
297. Μάιος· Λάϊος· 298. Ἡ στάμνα, τὸ κανάτι.
299. Δ

300. ENNIOΣ (Εἷς, Νομός, Νά-ΦΑΝΟΣ)· 301. Ἰρις, Ὁρε-ΚΡΟΤΑΛΙΑΣ (ὁς, Στόνος)· 302-305. Διὰ τοῦ Ρ: βαρύς, φέρος, εἰς, θύρα, ἀργός· 306. ΔΑΡΩΝ (Ἄγρις, Δανά, ΚόΡος, Σο-Λωμός, Μύρον)· 307. Μὴ πᾶσι πιστεύει· 308. Ἡ ἐγγένεια ὁπο-χερῶνες. (υἱέ, βγαίνει, α ὑπὸ χρε, ὄνοι)· 309. EUGÉNIE (Euro-πε, Uranie, Gaulois, égée, Naples, Itatie, Eve).

Εὐχάριστο κληροῦρι
περνοῦν οἱ ἐφοδιαζόμενοι
μὲ τόμους «Διαπλάσεως»

Νέος Τιμοκατάλογος

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς Α' Περιόδου (1879—1893)
ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους
υπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἐξῆς
πέντε: 7ος, 12ος, 14ος, 18ος καὶ
19ος. Ἐκαστος τόμος δρ. 25.
ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος
δραχ. 28,50 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν
καὶ δραχ. 33 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς Β' Περιόδου (1894—1925)
υπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τό-
μοι, 32 ἐν ὅλῳ. Ἐκαστος τόμος
ἄρραφος δρ. 80 καὶ ραμμένος
δρ. 85. Ταχυδρομικὰ τέλην ἐκά-
στου τόμου προσθετέα εἰς τὰς
ἄνω τιμὰς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν
δραχ. 5 ὁ ἄρραφος καὶ δρ. 15
ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερι-
κὸν δρ. 18 εἴτε ἄρραφος εἴτε
ραμμένος.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἀπλὰ
στοιχεῖα δρ. 6 (τὸ ἐλάχιστον τιμημα)
Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτά ἢ λέ-
ξις, μὲ παχέα δὲ στοιχεῖα λεπτά 70 καὶ
μὲ κεφαλαία δρ. 1.

Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 3.
Ἡ προληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

(ΚΣΤ)—504

Κωνσταντίνε Δανεζάκη, τί μοῦ ἔπρασεν
φεύγων: ΤΑΡΞΑΝ

(ΚΣΤ)—505

Παρακαλῶ τίς φίλες μοι νὰ μοῦ γράψουν
σὴν καινούργια μου διεύθυνση: Πιπ-
να Ζαντί, Δίβρον Λαμπρίας, Σ' ὁσων
τ' ἔγραψα, τίς κάρτες ἢ τὰ Μ. Μ. ἀρρή-
ν' ἀπαντήσω, παρακαλῶ νὰ μὲ συγχωρέσουν
εἶχα πολλὰς ἀσχολίας.

ΒΡΑΪΛΑ, σ' ἐπίασα, κατεργαροῦλα.

MIMOZA

(ΚΣΤ)—506

Ἰδρὺν Σύλλογον μὲ ὄνομα
«ΦΑΛΗΡΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ»,
Πρόεδρος: Σαντορινιάς, Ἀντιπρό-
εδρος: Μακρῆς, Γραμματεὺς: Λεωπο-
λός, Ταμίας: Ἀλεξάνδρος, Σύμβουλοι:
Ξεσπαθώματος· Ζαμάνος, Διαγωνι-
σμῶν: Λεκατσάς, Ἀντιπροσωπεῖων:
Γίκας, Παραρτημάτων: Τουφεξής, Ἀν-
τιπρόεδρος Βόλου: Τζιτζιλιέρης.
Ζητοῦνται ἀντιπρόσωποι.

(ΚΣΤ)—507

Στὸν ἀγαπητὸ ΓΙΟΥΛΙΑΝ ἑκφράζω ἀπει-
ρα συλλυπητήρια.—ΣΚΛΑΒΑ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ

(ΚΣΤ)—508

Φαίδρα, τί φοβηταῖάρα εἶσαι!!! δὲν
ντρέπεσαι: Σκλάβα Βασίλισσα

(ΚΣΤ)—509

ΓΙΟΥ-ΓΙΟΥ, ΚΑΝΟΥΜΑΚΙ, πῶς περνάτε στὴν
ἐξοχή; Μὲ θυμώσατε: ΡΕΠΟΡΤΕΡ

(ΚΣΤ)—510

Εἰς τὸν (ΚΣΤ)—233 διαγωνισμὸν μου
ἐκ τῶν 19 μόνον συμμετεσχόντων, δρα-
βούνται τρεῖς: Μαργαριταρένια, Χιον-
Γλυκὸ Χαμόγελο. Ἑλληνικὴ Δόξα

(ΚΣΤ)—511

ΠΟΚΑΛΥΨΙΣ: Τοῖζότης—Γεωρ. Πα-
πουτσάνης, Ἐξάνθος Δαίμων—Μιχ. Κου-
τουπῆς, Γκριδάκιον—Ἐπὶρ. Οἰκιστὴς
Πέτρος Ριονσαί—Περσεύς Ἀθηναῖος
ΤΡΕΜΕΤΕΡΕ!

NAT-ΠΙΚΕΡΤΟΝ

ΣΕΡ-ΠΟΚΟΛΜΣ

(ΚΣΤ)—512

ΚΡΙΝΟΛΕΥΚΗ ΠΕΡΑΙΔΑ.

Γράμμα μοι ἔστειλε: πὺς εἶναι δικό
σου: Κατεργάρα... ΣΚΛΑΒΑ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ

(ΚΣΤ)—513

Αχ! ΦΛΟΓΙΤΙΣΜΟ, ὁριάζει φεῦγ καὶ ἀδύ-
νεις, τί κηρύττει Φλογισμός—Ὁνειρὸν τῆς
Κύπρου—Μαργαρίτα Μιχαηλίδου—Πρω-
γωνίστρια τοῦ Χωροῦ τοῦ Ζαλόγγου.

ΡΟΔΟΝ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ

(ΚΣΤ)—514

ΚΟΜΗΝΗ, εἶναι δυνατόν νὰ μὴ σὲ ἐρε-
ῶν ὅσο εἶσαι ἀσχημάτιστος:

ΡΟΔΟΝ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ

ΓΙΟΥΛΙΑΝ ἈΝΘΗ, ὁλοῦν, ἀπέκτησες φίλην
πάντα σὲ ὑποστηρίζει.

ΡΟΔΟΝ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ